

דו"ח מעקב מאי 2024

התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית
עד לשנת 2026
החלטה מספר 550 מיום 24.10.2021, הממשלה ה-36

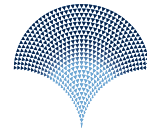
יוזמות אברהם (ע"ר)
מبادرات אברהם
ABRAHAM INITIATIVES

Citizens' Empowerment Center in Israel
A Government that works. For us.

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

אודות המרכז להעצמת האזרח CECI

המרכז להעצמת האזרח הוא ארגון חברה אזרחית הפועל בתחומי הממשל ועוסק באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת והנגשתם לציבור. "המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירת תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את שיוב עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

יוזמות אברהם (ע"ר)
مبادرات ابراهيم
ABRAHAM INITIATIVES

אודות עמותת יוזמות אברהם

עמותת יוזמות אברהם (ע"ר) היא ארגון יהודי-ערבי לשינוי חברתי ולקידום שילוב ושוויון בין יהודים וערבים בישראל, למען חברה משגשגת, בטוחה וצודקת. העמותה הוקמה בשנת 1989 על ידי הפילנתרופ האמריקני אלן ב' סליפקא ז"ל והפרופסור יוג'ין וינר ז"ל. בעשור הראשון לפעילותה התמקדה העמותה בחלוקת מענקים לביצוע פעולות בתחום הדו-קיום והחינוך לחיים משותפים בין יהודים וערבים. לאחר אירועי אוקטובר 2000 התגבשה בעמותה ההבנה, כי דרושה פעולה שיטתית לשינוי המדיניות בכל הנוגע ליחסי יהודים וערבים בישראל וליחסים שבין המיעוט הערבי והמדינה. נוכח זאת אימצה העמותה אסטרטגיה המנחה אותה עד היום: פיתוח מודלים חדשניים ויישומם כמיזמים רחבי היקף ככלי הסברה מול מקבלי החלטות במשרדי הממשלה, השלטון המקומי, מוסדות ציבור, אקדמיה, ארגונים חברתיים והציבור הרחב. הארגון פועל לממש את הבטחת מגילת העצמאות ל"שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה, בלי הבדל דת, גזע ומין" ולהשתית "אזרחות מלאה ושווה" ליהודים ולערבים במדינה שהיא ביתו הלאומי של העם היהודי וביתם של אזרחיה הערבים, וזאת לצד מדינה פלסטינית שתתקיים בשלום לצד מדינת ישראל. המנכ"לים השותפים של העמותה הם אמנון בארי-סוליציאנו ושהירה שלבי.

דו"ח מעקב מאי 2024

התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026

החלטה מספר 550 מיום 24.10.2021, הממשלה ה-36

על בסיס החלטות ממשלה

12/2019, 4798 | *12/2017*, 2397 | *06/2019*, 1480 | *10/2020*, 468 | *12/2015*, 922
01/2021, 292 | *07/2021*, 169 | *03/2021*, 852 | *10/2020*, 469 |

דו"ח המעקב נכתב במסגרת פרויקט "המוניטור" של המרכז להעצמת האזרח, המבצע ניטור ומעקב אחר יישום מדיניות הממשלה, בשיתוף ארגון "יזמות אברהם"

תחקיר: נדין כעביה ואוריאל ויינר, בהנחיית ועריכת מיכל בן משה – מנהלת המוניטור

תוכן העניינים

3	תקציר
4	רקע
4	– סקירת המדיניות בתחום הפיתוח הכלכלי בחברה הערבית
5	– החלטת ממשלה 550
6	סטטוס יישום – החלטה 550
45	חסמים ומאפשרים
45	• מאפשרים
46	• חסמים
48	סיכום, תובנות ומסקנות

תקציר

תוכנית החומש השנייה לפיתוח כלכלי בחברה הערבית, על סך 30 מיליארד ש"ח, אושרה בממשלה באוקטובר 2021. התוכנית כונתה תַּצְדָּם ("תקדום"), בתרגום מערבית – התקדמות. ואכן, המטרה העומדת בבסיסה, בדומה לתוכנית החומש 922 שקדמה לה, היא לקדם את החברה הערבית בישראל במגוון זירות, תוך צמצום פערים, אפליה ואי שוויון ובכך להטיב את מצבה של האוכלוסייה הערבית ולהביא לצמיחת המשק הישראלי בכללותו.

בעוד בתוכנית החומש 922¹ עיקר המיקוד היה לתקן מיסודו את מנגנון הקצאת התקציבים, תוכנית החומש השנייה הרחיבה את היריעה גם לתחומי חברה, רווחה, תעסוקה, תשתיות ועוד. בכך, שאפה לייצר פתרונות הוליסטיים וברי קיימא שיהוו מנועי צמיחה ארוכי טווח ויתרמו לצמצום הפערים. לא בכדי, בסמוך להחלטה 550, עברו גם החלטות נוספות כמו החלטה 549 למיגור הפשיעה בחברה הערבית על סך 2.5 מיליארד ש"ח² ותוכניות חומש פרטניות עבור החברה הבדואית, הדרוזית, הצ'רקסית וכן עבור תושבי מזרח ירושלים והערבים המעורבות.

בדו"ח זה נבחנה תמונת היישום של החלטה 550 כשנתיים וחצי מהרגע בו יצאה לדרך. על כן, מדובר בדו"ח ביניים שיתוקף שוב בשנת 2025 וכן לאחר סיום התוכנית בשנת 2026. מבדיקת המוניטור עולה כי מתוך 218 סעיפים אופרטיביים בהחלטה 550 שנבדקו, 10.2% לא יושמו, 16.5% יושמו באופן חלקי ו-73.3% יושמו באופן מלא או נמצאים בשלבי ביצוע, כאשר סטטוס "בביצוע" מתייחס לסעיפים שהמועד בו הם אמורים להיות מיושמים באופן מלא על פי ההחלטה טרם הגיע, אולם הם כבר נמצאים בשלבים שונים של יישום על פי לוח הזמנים.

סך הכל תמונת היישום העולה מהדו"ח מעידה על ביצוע גבוה והתקדמות ההחלטה על פי לוחות הזמנים. מעניין לראות כי מתוך 22 הסעיפים שלא יושמו במועד, רק 6 הם סעיפים בעלי משמעות תקציבית. היישום הגבוה מרשים אף יותר לאור חילופי השלטון בסוף שנת 2022, כשנה מקבלת ההחלטה שהביאו לעיכובים בביצוע חלק מהסעיפים בשנת 2023 ולשינוי סדרי העדיפויות במשרדים וכמובן לאור המלחמה שהחלה בשבעה באוקטובר והשלכותיה הרבות על עבודת הממשלה, תקציב המדינה וכלל האוכלוסייה מדינת ישראל. לעת עתה, התבצע קיצוץ של 15% מתקציב התוכנית לשלוש השנים שנותרו לה.

את שיעור היישום הגבוה לאחר שנתיים וחצי בהן פועלת התוכנית, כפי שעולה מדו"ח זה, ניתן ליחס בין השאר לעבודה המטה הנרחבת והיסודית שהתבצעה במהלך גיבוש ההחלטה ולהפקת הלקחים מתוכנית החומש הקודמת לחברה הערבית (922), באופן שהביא בחשבון מראש אלמנטים שהיוו חסמי ביצוע משמעותיים בעבר. לדוגמה – הקמת צוותי עבודה על הנושאים השונים בשיתוף חברה אזרחית, שלטון מקומי, מומחי תוכן וכו' או בניית מנגנונים שיאפשרו מיצוי תקציבי גבוה ברשויות המקומיות. בנוסף, חשוב לציין את חלקה המשמעותי והמכריע של הרשות לפיתוח כלכלי בחברה הערבית כמתכללי ההחלטה, אלה שעומדים בקשר עם המשרדים המבצעים, מסייעים להסיר חסמים, לקדם שיתופי פעולה ועוד. ניכר כי התבצעה הסקת מסקנות חשובה גם באשר לאופן הדיווח והמדידה של ביצוע ההחלטה, כדוגמת הקמת הוועדה המתדמת ועיגון סמכויותיה לניהול ההחלטה, קביעת היעדים, הסתת תקציבים – סייע בבקרה ומעקב על ניהול ההחלטה. כל אלה, סייעו לייצר החלטה ישימה יותר.

הצלחתה של תוכנית החומש הנוכחית יחד עם התוכנית הקודמת כבר ניכרת בשטח ובאה לידי ביטוי בין השאר בעליה בשיעור הזכאים לבגרות בחברה הערבית, עלייה בשיעור תעסוקת נשים ערביות, שיפור ניכר בזמינות תחבורה ציבורית בחלק מיישובי התוכנית ועוד. נותר רק לקוות כי על אף הסחרור התקציבי בו מצויה מדינת ישראל, הממשלה תעמוד במחויבותה ליישם את החלטת הממשלה עד שנת 2026 במלואה, לרבות צעדים משלימים הנדרשים בחלק מהתחומים שתקצובם בהחלטה חסר (כגון תחבורה ופנים), באופן שיאיץ את הצמיחה בחברה הערבית ובמדינה כולה, יפדה את ההשקעה הממשלתית ואף ימנף אותה.

1. לדו"ח המוניטור הסוקר את יישום החלטת ממשלה 922

2. לדו"ח המוניטור הסוקר את יישום החלטת ממשלה 549 – יוזמות אברהם והמרכז להעצמת האזרח

רקע

בין האוכלוסייה הערבית לאוכלוסייה היהודית בישראל קיימים פערים משמעותיים במגוון תחומי חיים משמעותיים, אותם נדרש לצמצם על מנת ליצור הזדמנויות שוות ומוביליות חברתית עבור האוכלוסייה הערבית בישראל. על פי בדיקה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משנת 2020 עולה כי ב־46 מדדי איכות חיים מצבם של היהודים טוב יותר ממצבם של הערבים, ב־11 מדדים מצבם של הערבים טוב יותר ממצבם של היהודים, וב־5 מדדים קיים שוויון בין שתי הקבוצות.

לדוגמה, על פי נתוני הלמ"ס, קיים פער בתחום החינוך של 10.1% במספר הזכאים לתעודת בגרות לטובת האוכלוסייה היהודית (84.0%) אל מול האוכלוסייה הערבית (73.9%). בתחום התשתיות שיעור הערבים שנהרגו בתאונות דרכים בשנת 2021 גבוה משיעור היהודים פי 2.6. בתחום התעסוקה אפשר לראות כי בשנת 2021, עמד אחוז הגברים היהודים המועסקים בשוק העבודה על 67.8% לעומת 53.2% בקרב גברים ערבים. כמו כן, אחוז הנשים היהודיות המועסקות עמד על 64.9% לעומת 29.6% בלבד בקרב נשים ערביות. ניתן לראות כי בתחום הבריאות קיים פער בין האוכלוסייה היהודית לערבית המתבטא בפער של 5.2 שנים בתוחלת החיים לטובת גברים יהודים לעומת ערבים, ופער של 3.9 לטובת נשים יהודיות על פני ערביות. בתחום הרווחה גם קיימים פערים משמעותיים, כאשר שיעור הרשומים כמקבלי שירותי רווחה באוכלוסייה הערבית עומדת על כ־157 מקבלי שירות ל־1,000 נפשות לעומת כ־111 מקבלי שירות ל־1000 נפשות בקרב יהודים ואחרים.

ביטוי נוסף לפערים ניכר לראות בדירוג סוציו אקונומי נמוך מאוד של רובן המוחלט של הרשויות המקומיות הערביות על פי נתונים של הלמ"ס (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה). ע"פ מדדי הלמ"ס לשנת 2020 קרוב לחצי מהחברה הערבית חיה מתחת לקו העוני, כמו גם 60% מהילדים הערבים. בדצמבר 2021 היה חלקה של החברה הערבית בקרב משקי הבית העניים גבוה פי חמישה משיעור היחסי באוכלוסייה, וגבוה פי שלושה משיעור העוני בקרב משפחות יהודיות.

בנוגע להנגשת שירותים ממשלתיים, ישנו פער בין ההתקדמות שנעשתה בשנים האחרונות כאשר מדובר באוכלוסייה הערבית לעומת היהודית. האוכלוסייה הערבית סובלת מאוריינות דיגיטלית פחותה, כאשר שיעור חסרי מיומנות תקשורת בחברה הערבית עומד על 33.9% לעומת 9.3% בחברה היהודית. זאת בשל נגישות פחותה למחשב, שימוש פחות בתשלומי אשראי והיעדר הנגשה בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים רבים. ההכרה בחשיבות פיתוח מיומנות תקשורת והנגשת שירותים דיגיטליים באה לידי ביטוי בחקיקת חוקים וקידום מדיניות ממשלתית במספר תכניות ממשלתיות.

סקירת המדיניות בתחום הפיתוח הכלכלי בחברה הערבית

פיתוח כלכלי – חברתי בחברה הערבית וצמצום אי השוויון קודם באמצעות העברת החלטות ממשלה ונהלים שונים. בסוף שנת 2013 התקבלה החלטה 1052 שעיינה את התכנית הרב שנתית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזים ברמת הגולן לשנים 2014-2017. לאור הפערים בין היישובים האלה ותושביהם לבין יתר היישובים במדינת ישראל בכלל. לאחריה התקבלה החלטה 922 מיום 31.12.2015 שבה הוגדרה פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי באוכלוסיית המיעוטים בשנים 2016-2020, נוכח החשיבות הכלכלית והחברתית שהממשלה רואה בשילוב כלכלי של אוכלוסיית המיעוטים בישראל. כשנה לאחר מכן התקבלה החלטה 1480 מיום 2.6.2016 שנועדה לקדם פעילות ממשלתית במהלך השנים 2016-2020 לחיזוק והעצמה של היישובים הבדואים בצפון. החלטה זו כללה פעולות רבות, והגדירה תחומי מיקוד, בהתאם לצרכי יישובי התוכנית ובהתחשב בצרכי כלל אוכלוסיית המיעוטים. בנוסף, התקבלה החלטה 2397 מיום 12.2.2017 שעיינה את המשך הפעילות לפיתוח כלכלי חברתי לשם קידום האוכלוסייה הבדואית בנגב בין השנים 2017-2021 על מנת לחזק את חוסנם של היישובים ולצמצם את הפערים הקיימים, תוך מתן אפשרות לאוכלוסייה הבדואית בנגב לשמור על מאפייניה הייחודיים. לבסוף, נתקבלה החלטה 169 מיום 25.7.2021 שבה נוספו תפקידים ל"הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי במגזר המיעוטים" המרחיבים את פעילותה וסמכויותיה.

ההחלטות שקדמו להחלטה 550 נבדלות אחת מהשנייה מבחינת קהל היעד הספציפי שכלפיו מכוונות ההחלטות, לדוגמה החלטה 1052 המתמקדת ביישובים הדרוזיים ברמת הגולן לעומת החלטה 1480 להעצמה ולחיזוק כלכלי-חברתי של היישובים הבדואים בצפון. יחד עם זאת, ניתן לראות שהן מתמקדות בנושא הפיתוח הכלכלי-חברתי של אוכלוסיות המיעוטים המרכזיות בישראל (ערבים, בדואים, דרוזים, נוצרים וצ'רקסים).

בעקבות חלק מההחלטות שקדמו להחלטה 550, הוקמו צוותים בין משרדיים שנועדו להתוות מדיניות או להוציאה לפועל בהתאם לנקבע בהן. המרכזית שבהן היא החלטה 922, שבמסגרתה הוקמו מספר צוותי עבודה בין משרדיים. צוות בין-משרדי בראשות משרד החינוך ובשיתוף משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי, מינהל התכנון ונציג הרשויות מהיישובים הערביים שפעל להסרת חסמים לבניית כיתות לימוד. צוות נוסף הוקם בראשות מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון שבו יהיו חברים מנכ"ל המשרד לשוויון חברתי או נציג מטעמו, מנהלת מינהל התכנון, הממונה על התקציבים, מנהל רשות מקרקעי ישראל, לניסוח הסכמים אסטרטגיים להקמת שכונות בבנייה רוויה ביישובי התכנית, ועוד.

החלטת ממשלה 550

לנוכח ההבנה הממשלתית את החשיבות הלאומית בהמשך העצמה וקידום של הפיתוח הכלכלי-חברתי של החברה הערבית, ובהמשך להחלטת הממשלה מס' 922 משנת 2015 (פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי באוכלוסיית המיעוטים בשנים 2016-2020), אושרה בתאריך 24.10.2021 החלטת ממשלה מס' 550, המציגה תוכנית רב-שנתית עד לשנת 2026 בהיקף של כ-30 מיליארד שקלים – "התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026". שם התוכנית הוא "תקאדום" تَقَادُوم (התקדמות) ומטרתה להביא לצמצום פערים בין החברה הערבית לבין כלל האוכלוסייה ולקידום, שגשוג ושילובם בחברה. תוכנית זו נהגתה תחת הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי של מגזר המיעוטים במשרד לשוויון חברתי.

ההחלטה נועדה לתת מענה לחברה הערבית בתחומים בהם עסקה גם החלטה 922 כגון תשתיות, שיכון, כלכלה ותעסוקה, חינוך, ומגוון תחומים חדשים, ביניהם תחום הגנת הסביבה, רווחה, תרבות וספורט, חדשנות והייטק, היישובים המעורבים, תשתיות תקשורת ותחבורה, דיגיטציה, נגישות לאשראי והכלה פיננסית. עבודת המטה על ההחלטה התבססה בין השאר על הפקת לקחים ואפיון חסמים שהתגלו במסגרת החלטה 922, משיתוף פעולה בין-משרדי בצוותי חשיבה וכן מתהליכי היועצות עם רשויות וארגוני חברה אזרחית מהחברה הערבית לטובת אפיון הצורך בשטח והבטחת הצלחתה של התוכנית. במסגרת השינויים מהחלטות קודמות, הודגשה החשיבות של הטמעת חשיבה מגדרית וניתן דגש על תחום הדיגיטל הן בהנגשת מידע והעצמת השירותים הדיגיטליים והן בתחומי אוריינות דיגיטלית.

בנוסף, שופרו מנגנוני הבקרה, המדידה, התכנון והתקצוב, והוקמו צוותים מקצועיים ייעודיים בתחומים השונים. ראשית, נוסף מנגנון חדש – ועדת היגוי מחוזית, בה יהיו חברים מנהלי המחוזות של משרדי הממשלה. מטרת המנגנון החדש היא להוריד את ההחלטות לרמה המחוזית של הרשויות הערביות המקומיות במטרה ליצור שיח נקודתי יותר ועל מנת לאתר חסמים ותובנות שלבסוף יעלו לוועדה המתמדת, האמונה על ליווי ומעקב אחר התקדמות התוכנית כולה.

כחלק מהפקת הלקחים מתוכניות קודמות, הוקם צוות שייעודו בחינת הדרכים לצמצום השתלטות גורמי פשיעה על מכרזים ברשויות מקומיות, תופעה שעלתה ביישום החלטה 922. בהחלטה 550 המנגנון נבנה באופן שיאפשר לבחון באופן פרטני את העברת הכספים בתוכנית החומש ובכך לשמר את תפקיד הרשויות המקומיות בעיצוב חיי התושבים ולאפשר להן לקיים התקשרות עם קבלנים וספקים תוך שמירה על מנהל תקין וצמצום השפעות חיצוניות.

סטטוס יישום – החלטה 550

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
1. חינוך				
א	הקמת צוות משנה לחינוך בראשות מנכ"ל משרד החינוך על מנת לקדם את השתלבות המיטבית של בוגרי מערכת החינוך הערבית באקדמיה ובמשק הישראלי	מנכ"ל משרד החינוך, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי, הממונה על התקציבים במשרד האוצר או מי מטעמם	הצוות הוקם וגיבש את תכנית החינוך	 יושם
ב	גיבוש תכנית עבודה למערכת החינוך הערבית והבדואית תוך 120 יום ממועד ההחלטה	צוות המשנה לחינוך	הצוות הוקם וגיבש את תכנית החינוך	 יושם
ג	גיבוש תוכנית העבודה על פי היעדים המערכתיים שהוגדרו	צוות המשנה לחינוך	גובשה תכנית מערכתית של משרד החינוך בחברה הערבית והוגדרו יעדים בתחומים רבים	 יושם
1.ד	עמידה ביעד של צמצום הפער בשיעור הזכאים לבגרות בין תלמידי החינוך הממלכתי הערבי והבדואי לבין העברי בשיעור של 50%	משרד החינוך	הביצוע נדחה. עקב המלחמה, ערכים של המדדים לשנת תשפ"ג ידווחו לאחר מבחני הבגרות הבאים	 בביצוע
2.ד	עמידה ביעד של צמצום הפער בשיעור הזכאים לתעודת בגרות איכותית ³ בין החינוך הממלכתי הערבי והבדואי לבין החינוך העברי בשיעור של לפחות 50%, שיעור הזכאים לתעודת בגרות איכותית מכלל בני 18 בחינוך הממלכתי הערבי והבדואי לא יפחת מ־64%	משרד החינוך	הביצוע נדחה. עקב המלחמה, ערכים של המדדים לשנת תשפ"ג ידווחו לאחר מבחני הבגרות הבאים	 בביצוע
3.ד	עמידה ביעד של עלייה בציוני התלמידים דוברי הערבית במבחני הפיז"ה לשנת 2025 בלפחות 30%, ביחס לנתוני פיז"ה בשנת 2018	משרד החינוך	המדד שהוגדר בתכנית העבודה המשרדית – הפער בממוצע הציונים במבחן פיז"ה בין החינוך הערבי לעברי – פיז"ה הבא ב־2026. בין שנת 2018 לשנת תשפ"ג – הפער צומצם מ־124 ל־111	 בביצוע

3. תעודת בגרות העומדת בתנאי הסף ללימודים אקדמיים

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
4.ד	צמצום לפחות 50% מהפער במדדי הנשירה בין החינוך הערבי והבדואי לחינוך העברי, כך שהנשירה הגלויה ממערכת החינוך בכל שכבות הגיל לא תעלה על 1% מכלל הלומדים	משרד החינוך	המשרד גיבש רשימה ארוכה מאוד של מדדים בתכנית החומש שלו. ביחס לנושא הנשירה הוגדרו המדדים הבאים לשנת תשפ"ג: – ירידה של 10% בנשירה הגלויה המשרד בוחן את המדד הזה ברמה שנתית, ובמקביל גם כן הוגדרו מדדי לתשפ"ז: – צמצום לפחות 50% מהפער במדדי הנשירה בין החינוך הערבי לחינוך העברי, כך שהנשירה הגלויה ממערכת החינוך בכל שכבות הגיל לא תעלה על 1.5% מכלל הלומדים. – צמצום הנשירה בקרב בנים ערבים ב-60% לפחות	 בביצוע
5.ד	עלייה באיכות פרחי ההוראה במוסדות להכשרת מורים במערכת החינוך הערבי והבדואי – לפי מדדים ויעדים כמותיים שיקבעו על ידי צוות המשנה לחינוך	משרד החינוך	המדד לא הוגדר בתוכנית המערכתית.	 לא יושם
6.ד	עלייה בשיעור בוגרי מערכת החינוך הערבי והבדואי העוברים את מבחן יע"ל בציון 90 ל-80% לפחות	משרד החינוך	קיימת עלייה מ-56% בתש"פ ל-65% בתשפ"ג	 יושם – מדובר ביעד לחומש ולא נבחן בתום שנה אחת
1.ה	בחינת תמיכה בהקמה של בית ספר פנימייתי ניסוי על איזורי למדעים ולמנהיגות בחברה הערבית	משרד החינוך	בתהליך ביצוע. גוייס איש מקצוע לביצוע עבודה ראשונית של מחקר	 בביצוע

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ה.2	בניית מבחני רמה לבחינת שליטת התלמידים בשפה העברית המדוברת עבור השתלבות מרבית בחברה הישראלית	משרד החינוך		בביצוע
ה.4	טיפול מסגרות לנוער נושר ונוער בסיכון במערכת החינוך הערבי באמצעות קידום תחושת מוגנות ואקלים חיובי	משרד החינוך		בביצוע
ה.5	הצבת תנאי קבלה ומבחני מיון לצוותי הוראה והגבלת תקצוב לומדים במסלולים שיש בהם עודף הכשרה על מנת להעלות את איכות ומקצועיות ההון האנושי הקיים והעתידי במוסדות החינוך הערבי והבדואי	משרד החינוך		לא יושם
1	משרד האוצר יקצה 940 מלש"ח על פני שנות התכנית ומשרד החינוך יקצה 250 מלש"ח לצורך יישום התכנית	משרד האוצר, משרד החינוך	הוקצו 188 מלש"ח בשנה הראשונה	יישום (90%)
2	לצורך צמצום הפערים בתנאי הלימוד הפיסיים והנגישות למוסדות החינוך ביישובי מיעוטים, יש לקצאות הרשאות להתחייב בהיקף של 25% לפחות מהקצאותיו עבור בינוי, חידוש גנים וכיתות לימוד ביישובי המיעוטים, לטובת זאת משרד האוצר יקצה תקציב לבניית 200 כיתות בשנה (1,000 כיתות סה"כ)	משרד האוצר, משרד החינוך, רמ"י, מנהל התכנון ונציגים מיישובי התכנית	הוקצו תקציבים לשורה של מהלכים וביניהם בינוי כיתות, שיפוצים, מבני חינוך בלתי פורמלי ועוד. סטטוס בביצוע משקף התקדמות על פי המתוכנן כאשר היעד שרם הגיע למועד הביצוע האחרון שלו.	בביצוע
ח	גיבוש מודל לתקצוב דיפרנציאלי בחטיבות עליונות לצורך צמצום הפערים, לטובת זאת יקצה משרד החינוך 1,000 מלש"ח בתקופת התכנית ומשרד האוצר יקצה 910 מלש"ח בתקופת התכנית	משרד האוצר, משרד החינוך	מוקצה תקציב דיפרנציאלי שנתי לתיכונים הוקצה בשנת 2022 125 מלש"ח תוספתי היישום עומד על 80% בקירוב. היה שיהוי בהוצאה לפועל שכרגע מתקדם.	בביצוע

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ט	המשך ביצוע תקצוב דיפרנציאלי במערכת החינוך בבתי הספר היסודיים ובחטיבת הביניים	משרד החינוך	מוקצה תקציב דיפרנציאלי שנתי לייסודי וחטיבת ביניים הוקצה ב־2022 800 מלש"ח	 יושם
2. השכלה גבוהה (לא הוגש דו"ח לועדה מתמדת)				
א	בשל העלייה במספר הסטודנטים הערבים בשנים האחרונות יש להקצאות 4 מלש"ח ממשרד האוצר בכל אחת משנות התכנית עבור תגבור מלגות לסיוע לסטודנטים מהחברה הערבית	משרד האוצר	הוקצו התקציבים אף מעבר להקצאה בהחלטה	 יושם
3. רווחה וביטחון חברתי				
א	להקצות לכל הפחות 10 מלש"ח בשנה לשיפור תשתיות של מוסדות רווחה ומחלקות לשירותים חברתיים	משרד הרווחה והבטחון החברתי	בשנת 2022 הסכום הוקצה, ואושר גם ל־2023	 יושם
ב	תקצוב 5 מלש"ח לשנה בשנות התכנית לתגבור מערך העובדים הסוציאליים ביישובי התכנית לקליטת עו"סים נוספים במסגרת תוספות התקנים שיאושרו למשרד הרווחה ולביטחון חברתי.	משרד הרווחה והבטחון החברתי	הסכום הוקצה, ואושר גם ל־2023	 יושם
ג	משרד האוצר יקצה למשרד הרווחה והביטחון החברתי 2 מלש"ח בשנה לטובת גיבוש תכניות, הכשרות והדרכות לפיתוח שדרה ניהולית במחלקות	משרד האוצר, משרד הרווחה והביטחון החברתי	התקציב הועבר ואושר העברה גם ב־2023	 יושם
ד	תגבור הפעלת תוכניות הרווחה בהתאם לתוכניות שסוכמו, משרד האוצר יקצה לכך 58 מיליון ש"ח מדי שנה ומשרד הרווחה והביטחון החברתי יקצה סך של 5 מיליון ש"ח מדי שנה	משרד האוצר, משרד הרווחה והביטחון החברתי	עד עתה הוקצו 38.133 מלש"ח. רבות מתכניות הרווחה כבר פעילות וחלק מצויות בתהליכי הקמה.	 יושם
ה	הקמת ועדת היגוי לניהול קרן תקציבית משותפת, לכך יקצה משרד האוצר 23 מלש"ח	משרד האוצר, משרד הרווחה והביטחון החברתי		 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
1	משרד הרווחה יגדיל את התקציב למאבק באלימות ופשיעה בחברה הערבית ב־20 מלש"ח בכל שנה משנות התכנית על מנת להבטיח את רציפות התכנית	משרד הרווחה והביטחון החברתי	הסכום הוקצה, ואושר גם ל־2023	 יושם
ח	הקמת צוות משנה ליישום הנדרש בתחום הרווחה והביטחון החברתי בראשות מנכ"לית משרד הרווחה ('צוות רווחה')	משרד הרווחה והביטחון החברתי – מנכ"לית, מנהלי המחלקות לשירותים חברתיים ביישובי התכנית, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי ואגף תקציבים במשרד האוצר	הוקמה ועדה	 יושם
ט.1	הקמה והפעלה של מרכז חוסן אזורי עבור החברה הערבית לחיזוק היערכות הרשויות המקומיות לחירום ותגבור מענים פסיכו־סוציאליים וקהילתיים, לצורך כך משרד הרווחה יקבל 4.75 מיליון ש"ח מתקציב המשרד לשוויון חברתי ו־4.75 מיליון ש"ח כתקציב ממשרד האוצר	משרד הרווחה והביטחון החברתי, המשרד לשוויון חברתי, משרד האוצר	לא הועבר התקציב הנדרש בשנת 2022-2023, היו אמורים לעבור 1.9 מלש"ח בשנת 2023 אולם טרם עברו. המכרז הסתיים ונכנסים לשלב היישום בימים אלה. המשרד פרסם קול קורא להפעלת מרכז החוסן. הגופים שהגישו עברו את כל השלבים ובשבועות הקרובים יוכרז על זוכה.	 יושם חלקית
ט.2	הקמת צוות היגוי לבקרה ומעקב בראשות מנכ"לית משרד הרווחה	משרד הרווחה והביטחון החברתי	צוות ההיגוי הוקם	 יושם
ט.3	לגבש תוכנית פעולה מדידה לחיזוק תשתיות החוסן בחברה הערבית, על מנת לזהות חסמים לחוסן בחברה הערבית וכיווני פעולה לצמצומם. המשרד לשוויון חברתי יקצה 3 מיליון ש"ח ממקורותיו לכל שנות התוכנית	המשרד לשוויון חברתי, משרד הרווחה והביטחון החברתי	לא הועבר תקציב כלל ב־2022 המשימה נדחתה עד להשלמת ביצוע סעיף ט.1. לאחר בחירת מיקום המרכז תגובש התכנית לחיזוק התשתיות. עם הפעלת המרכז היישום צפוי להתחיל במהלך שנת 2024.	 בביצוע

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
4. בריאות				
ב	הקצאת תקציבים כפי שפורט בתכנית העבודה בתחום הבריאות: 999 ממשד אחד למשרד אחר		הוקצו ב־2022 ו־ב־2023 כ־56 מלש"ח. הפעילות ממשיכה.	 בביצוע
ד	הקמת צוות משנה לתחום הבריאות ('צוות בריאות') בראשות מנכ"ל משרד הבריאות ומנכ"לית המשרד לשוויון חברתי כדי להגיע ליישום מיטבי וניהול מעקב אחר הצלחת התכנית בתחום הבריאות	משרד הבריאות, המשרד לשוויון חברתי, הממונה על התקציבים והחשב הכללי במשרד האוצר, עובדי מערכת הבריאות ונציגי ציבור כפי שימונו בהסכמה על ידי שר הבריאות והשרה לשוויון חברתי	הצוות הוקם	 יושם
ה	לפעול לצמצום הפערים בתוצאי הבריאות בין תושבי יישובי המיעוטים לכלל הארץ בשיעור של לפחות 25% בשניים או יותר מהנושאים בהם מתמקדת התוכנית. הנושאים יבחרו תוך 90 ימים מאישור ההחלטה	משרד הבריאות	הצוות התכנס מספר פגישות להחלטה על תחומי מיקוד, הצבעה על תכניות ודיוקן והתעדכנות ברמת ישיבות סטטוס. אולם לא נבחרו באופן סופי הנושאים שיצאו לדרך.	 יושם חלקית
ו	סך התקציב לשנות התוכנית יעמוד על 650 מיליון ש"ח, מתוכם יקצה משרד האוצר 350 מיליון ש"ח	משרד האוצר, משרד הבריאות	משרד האוצר הקצה בשנת 2022 45.2 מלש"ח,	 יושם חלקית
ז	הקמת צוות עובדים ייעודי ליישום תוכנית העבודה לשנות התוכנית שיפעל תחת מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי במשרד הבריאות	משרד הבריאות	הצוות הוקם ופועל ליישום ההחלטה. פעילותו כוללת דיונים בצוות רחב הכולל נציגי ציבור, מומחים לבריאות הציבור ועוד.	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
5. זקנה והפגת בדידות				
א	קידום של תוכנית "אהלינא" (פרויקט חברתי להפגת הבדידות בקרב אזרחים ותיקים מהחברה הערבית) ומיזמים אחרים להרחבת תוכניות עבור אזרחים ותיקים ערביים בקידום זקנה מיטבית	המשרד לשוויון חברתי	במסגרת הפעלת מרכזי אפ +60 מופעל מודל יעודי לחברה הערבית כמודל איזורי משנת 2020, בשנת 2022 החלה הפעלה במודל רשותי, קיים קושי בגיוס רשויות לפרויקט. בשנת 2023 התוכנית לא התקדמה כמצופה.	יושם חלקית
א	הרחבה הדרגתית של מיזם "סטודנטים למען אזרחים ותיקים", סטודנטים מלגאים המסייעים לאזרחים ותיקים במיזמי זכויות, חיזוק אוריינות דיגיטלית והפגת בדידות	המשרד לשוויון חברתי	התכנית הורחבה להפעלת מלגאים ב-4 מסלולים שונים, הורחבה ההתקשרות עם התכנית ויציאה למכרז. בשנת 2023 לא התקדם כמצופה.	יושם חלקית
ב	השתתפות של לפחות 3,600 אזרחים ותיקים ו-800 סטודנטים, מתנדבי שירות לאומי ומתנדבים אחרים בתוכניות שיקודמו, על התוכניות להביא לשיפור בתחומת הבדידות אצל 70% מהמשתתפים הוותיקים בכל שנה	המשרד לשוויון חברתי	5914 מקבלי שירות בכלל התוכניות לשנת 2022. בשנת 2023 לא התקדם כמצופה.	יושם חלקית
ג	הקצאה של 5 מיליון ש"ח מידי שנה מטעם המשרד לשוויון חברתי ממקורות המשרד ו-5 מיליון ש"ח נוספים יוקצו על ידי משרד האוצר	משרד האוצר, המשרד לשוויון חברתי	הועברו 106% מהתקציבים לשנת 2022, תקציב שנת 2023 אושר במלואו	יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
6. שיקום כלכלי והנגשת זכויות				
א	גיבוש תוכנית אסטרטגית לשיקום כלכלי ולהנגשת זכויות על מנת לקדם שוויון הזדמנויות לחברה הערבית ולאוכלוסיות מיוחדות,, הגדלת הסיוע המשפטי לאוכלוסיות רלוונטיות בחברה הערבית, קידום חלופות לאפוטרופוסות, קידום נגישות ותעסוקה לאנשים עם מוגבלויות וקידום תוכנית להנגשת שירותים להתמודדות עם חובות וסיוע בשיקום כלכלי באמצעות סיוע פיננסי וליווי פיננסי	משרד המשפטים, המשרד לשוויון משפטי	גובשו יעדים ומדדים עבור כל יחידה במשרד	 יושם
ב	גיבוש תוכנית עבודה רב שנתית בתוך 90 יום מאישור ההחלטה על מנת להבטיח ניצול מיטבי של התקציבים	משרד המשפטים, הרשות לפיתוח כלכלי	גובשה תכנית סדורה ומתנהלים לפיה	 יושם
ב	הקצאת 30 מלש"ח ממשרד המשפטים בשנות התוכנית ו־20 מלש"ח ממשרד האוצר	משרד האוצר, משרד המשפטים	בשנת 2022 הוקצו 4.227 מלש"ח מתקציב המשרד ו־2.476 מלש"ח נוספים ממשרד האוצר	יושם
7. תרבות וספורט				
ב	גיבוש תכנית עבודה רב שנתית תוך 90 יום מאישור ההחלטה. מטרת התכנית היא קידום שוויון הזדמנויות בספורט בכל רבדי החברה הישראלית ועבור אוכלוסיית המיעוטים, על ידי הגדלת ייצוג הספורטאים מקרב החברה הערבית,	משרד התרבות והספורט, הרשות לפיתוח כלכלי, אגף תקציבים במשרד האוצר	התכנית גובשה והחלה הפעילות לפיה	 יושם
ד	לפחות 25% מתקציב התמיכה להקמה או שיפוץ של מתקני ספורט יופנו ליישובי התכנית, המשרד יקצה לכך 60 מלש"ח לפחות ומשרד האוצר יקצה בנוסף 48 מלש"ח בשנה	משרד האוצר, משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 הקצה המשרד 50 מלש"ח ומשרד האוצר 56.529 מלש"ח נוספים, בסך הכל הועבר 99% מהתקציב הנדרש. תקציב 2023 אושר במלואו	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ה	לפחות 25% מתקציב התמיכה במסגרת "סל הספורט" יופנו ליישובי התכנית, המשרד יקצה לכך 10 מלש"ח לפחות	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 הקצה המשרד 10.236 מלש"ח	יושם
1	משרד התרבות והספורט יקצה 10 מלש"ח לטובת יעדים בתחום הספורט ההישגי וספורטאי העילית בחברה הערבית, עבור איתור, פיתוח ותמיכה בספורטאים הישגיים מקרב כלל החברה הערבית	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 הקצה <u>משרד האוצר</u> 10 מלש"ח	יושם
1.ז	הגדלת התקציבים המופנים לתקנת תרבות ערבית כך שבשנת 2026 בסיס התקציב של התקנה יעמוד על סך של 50 מיליון ש"ח לצורך פתרון בעיית התשתיות הפיזיות המשמשות את העשייה התרבותית בחברה הערבית	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 המשרד הקצה 2 מלש"ח לטובת הגדלת התקציבים, ומשרד האוצר העביר 5 מלש"ח נוספים	יושם
1.ז	משרד האוצר יקצה סך של 5 מלש"ח מדי שנה לתקנת תרבות ערבית כדי להסיר את החסמים העומדים בפני גופי תרבות בחברה הערבית	משרד האוצר	בשנת 2022 משרד האוצר מסר 5 מלש"ח	יושם
1.ז	משרד התרבות והספורט יגדיל את בסיס התקציב של האקדמיה ללשון ערבית ב-0.5 מלש"ח וכן משרד האוצר יקצה לכך סך של 2 מלש"ח בשנה	משרד האוצר, משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 המשרד הקצה 0.5 מלש"ח ומשרד האוצר הקצה 1.2 מלש"ח נוספים	יושם חלקית
2.ז	הקצאת 15 מיליון בשנה לקידום יוזמות מקומיות בתחום התרבות ברשויות התכנית	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 המשרד הקצה 15 מלש"ח	יושם
3.ז	הקצאת 20% מהתקציבים לשימור אתרים (כ-4 מלש"ח בשנה) לטובת שימור וטיפול באתרי מורשת ביישובי התכנית	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 המשרד הקצה 4 מלש"ח וכן משרד האוצר הקצה 8.6 מלש"ח	יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
3.ז	הקצאת 5 מלש"ח מדי שנה לשיפוץ מוסדות תרבות ביישובי התכנית	משרד התרבות והספורט	בשנת 2022 המשרד מהקצה 7.2 מלש"ח וכן משרד האוצר הקצה 1.3 מלש"ח	 יולם
4.ז	משרד האוצר יקצה למשרד התרבות והספורט סך של 1 מלש"ח בשנה להקמת ספריות ציבוריות ביישובים שאין בהן ספרייה ולהפעלת מיזם ספרייה ניידת ברשויות התכנית שאין בהן תשתיות למבנה ספרייה תקין	משרד האוצר, משרד התרבות והספורט	לא הועבר תקציב עבור הקמת ספריות	 לא יולם
5.ז	הגדלת הקצאת התקציב להקמת גופי תרבות חדשים במודל חממות ב־22 מלש"ח סה"כ ביחס לשנת 2021, עד שנת 2026	משרד התרבות והספורט	להלן חלק מהפעילות המקודמת בעניין: 1. הקצאה לשם הקמת תיאטרון רפרטוארי – החלה פעילות כולל הפקת הצגה ראשונה 2. הקצאה לשם הקמת סינמטק, פעילות לשם הקמת גלריות לאמנות, מוזיאון תרבות ערבית, בית ספר לאומניות הבמה ובתים ליצירה מוזיקאלית – הסתיימו מועדי ההגשות למכרזים, התקבלו הצעות, ועתה נמצאים בשלב הליכי בחירה בכפוף לאישור תקציב מדינה. כ־70 מיליון ש"ח	 יולם חלקית
ח	לצורך יישום הפעילות בתחום התרבות, משרד האוצר יקצה בנוסף על הסכומים האמורים לעיל למשרד התרבות והספורט סך של 34.5 מלש"ח מדי שנה ובסך כולל של 172.5 מלש"ח	משרד האוצר	משרד האוצר העביר תקציב נוסף בסך 39.7 מלש"ח התקציב לשנת 2023 אושר במלואו	 יולם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
8. דיגיטל והנגשת השירותים הממשלתיים				
א	מערך הדיגיטל יקצה 20 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 20 מלש"ח נוספים לטובת מיזם "100 באוריינות דיגיטלית" או מיזמים אחרים. המיזמים נועדו להקנות כישורים דיגיטליים כאמצעי לשיפור באיכות החיים ועידוד השתלבות אזרחית של אוכלוסיות מוחלשות בעולם דיגיטלי	מערך הדיגיטל הלאומי, משרד האוצר	בשנת 2022 הוקצו 20 מלש"ח ע"י מערך הדיגיטל הלאומי ו-16 מלש"ח נוספים על ידי משרד האוצר	 יושם
א	במיזמים ישתתפו לפחות 40,000 תושבים עד 2026	מערך הדיגיטל הלאומי, רשות התקשוב	השתתפו 13 אלף אנשים בהדרכות. פעילות שמבוצעת באופן שוטף.	 בביצוע
ב	מערך הדיגיטל יקצה 4.5 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 4.5 מלש"ח נוספים לטובת הנגשה שפתית של תשתיות מקוונות	מערך הדיגיטל הלאומי, משרד האוצר	בשנת 2022 הקצה מערך הדיגיטל 2.5 מלש"ח, התקציב לשנת 2023 אושר כך שישלים את התקציב לסעיף זה	 יושם
ג	ביצוע הנגשה שפתית ותרבותית של לפחות 50% מהתוכן והשירותים המקוונים עד לסוף שנת 2025	כלל משרדי הממשלה, מערך הדיגיטל הלאומי, האקדמיה ללשון ערבית	נכון לשנת 2023 תורגמו 63% מדפי השירות, כאשר היעד שהוגדר עמד על 70%. הפלטפורמות הדיגיטליות מוגשות ב-98% לעומת 80% בשנת 2022	 בביצוע
ד	מערך הדיגיטל יקצה 7.5 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 7.5 מלש"ח לטובת עידוד משרדי הממשלה והגופים הציבוריים לקדם הנגשה שפתית ותרבותית של התוכן המקוון שבאחריותם	מערך הדיגיטל הלאומי, משרד האוצר	בשנים 2022-2023 לא הוקצו משאבים. המרכז פורסם השנה לאחר עבודת מטה מקיפה בשנת 23 לגיבושו. הפעלתו תאפשר מימוש תקציבי.	 בביצוע
ו	הקמת צוות משנה בתחום הדיגיטל והנגשת שירותים ממשלתיים ('צוות דיגיטל')	ראש מערך הדיגיטל, הרשות לפיתוח כלכלי	הוקם צוות המשנה והוא נפגש מדי רבעון	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ח	העלאת שיעור הוצאות הפרסום המיועדות לחברה הערבית בכלל משרדי הממשלה לשיעור של 10% מתקציבי הפרסום בתוך 5 שנים	כלל משרדי הממשלה, לשכת הפרסום הממשלתית	על פי דיווח שהגיע מלפ"מ, יש עמידה בשנת 2022 במגבלה הזו	 יושם
9. תעסוקה				
א	הקמת צוות משנה ('צוות תעסוקה') ליישום תחום התעסוקה ובו תתי הפרקים: הגדלת שיעורי התעסוקה ושיפור ההון האנושי, צעירים, גיוון תעסוקתי, חדשנות טכנולוגית והייטק	הרשות לפיתוח כלכלי, זרוע העבודה במשרד הכלכלה, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה		 יושם
ב	נוכח הירידה בשיעורי התעסוקה בחברה הערבית נקבעו יעדי ביניים להחלטה 198 כך ששיעור התעסוקה בחברה יעמוד על 75.8 לגברים ו-46.3 לנשים עד שנת 2026. כמו כן, הסעיף מאמץ את עיקרי המלצות הצוות הבין משרדי בתחום התעסוקה ומנחה את זרוע העבודה לנקוט בצעדים נדרשים להטמעת ההמלצות.	הרשות לפיתוח כלכלי	בוצע	 יושם
ה	לקבוע מדדים לעמידה ביעדי תחום הצעירים תוך 120 ימים מאישור ההחלטה במטרה להגביר את השתלבותם של הצעירים הערבים בכלכלה, באקדמיה ובתעסוקה	צוות תעסוקה	לא יושם, למעט 2 מדדים בסיסיים שנקבעו בועדה המתמדת	 לא יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
1	אימוץ צעדים הנוגעים להשתלבות בתעסוקה של צעירים ערבים בהתאם להמלצות הצוות הבין משרדי, לרבות מיזם הדגל "תוכניות מעבר" לסיוע לצעירים ערבים בהכוונה בתקופת המעבר עם סיום הלימודים בבית הספר לקראת ההשתלבות בחברה, אקדמיה ובתעסוקה	רשות הצעירים זרוע העבודה	במסגרת התקציב שהוקצה, הביצוע התקציבי לשנת 2022 עמד על 14 מיליון ש"ח מתוך 18 מיליון ש"ח כאשר הביצוע התקציבי של שנת 2023 עמד על 0 מתוך 18 מיליון. בנוגע לשנת המעבר: נחתם בשנת 2023 הסכם ובמהלך חודש מאי 2024 נפתחו 12 קבוצות בהדרגה.	 יושם חלקית
2.ז	פרסום תזכיר לתיקון חוק החברות הממשלתיות שיקבע חובה לקידום ייצוג הולם לחברה הערבית בחברות ממשלתיות תוך 30 יום מאישור ההחלטה	שר האוצר	תזכיר החוק פורסם, אך לא קודם לחקיקה בכנסת.	 יושם חלקית
3.ז	הפעלת תוכניות "להשמעת שוויון וגיוון" בקרב מעסיקים וגיבוש תוכנית עבודה להגברת המודעות לאיסור האפליה בשוק העבודה	נציבות שוויון ההזדמנויות	ישנן 6 תוכניות שוויון קיימות והחלו 2 תוכניות חדשות בעיריות עכו ולוד	 יושם
4.ז	בחינת מיזמים משותפים לקידום תעסוקה איכותית של החברה הערבית במגזר הפרטי	הרשות לפיתוח כלכלי	נחתמו הסכמים והמיזמים יצאו לדרך.	 יושם
5.ז	הפעלת כלי סיוע למעסיקים על מנת להגביר את איכות התעסוקה בחברה הערבית	זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה		 לא יושם
1.טו	הקצאת 25% מהתקציב המתקבל באגף למעונות יום לצורך הקמת מעונות יום ביישובי מיעוטים		במסגרת שנת 2022 הוקצה תקציב ייעודי לחברה הערבית אשר נוצל במלואו. במהלך שנת 2023 עבר הטיפול בנושא למשרד החינוך. טרם פורסמו קולות קוראים בנושא	 יושם חלקית
2.טו	זרוע העבודה תקצה 280 מלש"ח עבור הפעלת מרכזי הכוון תעסוקתי ביישובי מיעוטים, משרד האוצר יקצה 750 מלש"ח נוספים לזרוע העבודה לטובת זאת	משרד האוצר, זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה	המשרד הקצאה תקציבים לתכניות השונות	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
3.טו	רשות ההשקעות במשרד הכלכלה תקצה 25 מלש"ח ומשרד האוצר 25 מלש"ח נוספים למסלולי תעסוקה עבור כל אחת מהשנים 2022-2023	משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה	בשנת 2022 הקצה משרד האוצר 25 מלש"ח ומשרד הכלכלה והתעשייה הקצה 25 מלש"ח נוספים	 יושם
3.טו	בחינת אפקטיביות מסלולי התעסוקה ביחס לכלי סיוע חלופיים תוך שנה וחצי ממועד ההחלטה כדי לוודא את המשכיות תקצוב מסלולים אלו	משרד הכלכלה ואגף התקציבים במשרד האוצר	משרד הכלכלה ערך מחקר בנושא. הוצג למשרד האוצר	 יושם
4.טו	משרד האוצר יקצה למשרד לשוויון חברתי 95 מלש"ח והמשרד יקצה 5 מלש"ח נוספים לקידום "תוכניות מעבר"	משרד האוצר, המשרד לשוויון חברתי	בשנת 2022 המשרד העביר תקציב של 1.9 מלש"ח ומשרד האוצר העביר 23.7 מלש"ח נוספים	 יושם
5.טו	משרד האוצר יקצה לרשות הצעירים 45 מלש"ח ורשות הצעירים תקצה 45 מלש"ח נוספים לטובת סעיפי ההחלטה הנוגעים לתחום "צעירים"	משרד האוצר, רשות הצעירים	בשנת 2022 המשרד העביר תקציב של 14.633 מלש"ח, לא הועבר תקציב ממשרד האוצר	 יושם חלקית
6.טו	שירות התעסוקה יקצה 30 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 30 מלש"ח נוספים לקידום תוכניות הנוגעות לשירות התעסוקה	משרד האוצר, שירות התעסוקה	בשנת 2022 שירות התעסוקה הקצה 4.35 מלש"ח ומשרד האוצר 4.35 מלש"ח נוספים (73% מהתקציב שנדרש לשנה), זאת בהתאם לסיכומים וקיזוז מול החלטות החומש לדרוזים ולבדואים ועל כן הסעיף בוצע.	 יושם
7.טו	משרד האוצר יקצה לנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה 7.5 מלש"ח בשנות התוכנית והנציבות תקצה 7.5 מלש"ח במהלך שנות התוכנית	משרד האוצר, הנציבות לשוויון הזדמנויות	בשנת 2022 משרד האוצר העביר 1.5 מלש"ח והנציבות העבירה 1.5 מלש"ח נוספים, אולם בשנת 2023 הציבות לא קיבלה את התקציב התוספתי מהאוצר.	 יושם חלקית
8.טו	משרד האוצר יקצה למשרד לשוויון חברתי 35 מלש"ח לקידום מיזמים להגברת הגיוון בשוק הפרטי	משרד האוצר, המשרד לשוויון חברתי		 בביצוע

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ט.9.א	משרד האוצר יקצה לרשות החדשנות סך של 200 מלש"ח בשנות התוכנית ורשות החדשנות תקצה 50 מלש"ח נוספים לקידום נושאים בתחום ההייטק והחדשנות הטכנולוגית	משרד האוצר, רשות החדשנות		 יושם חלקית (הוקצה 90%)
ט.9.ב	משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה יקצה 125 מלש"ח בתקופת התוכנית ומשרד האוצר יקצה 125 מלש"ח למשרד בתקופת התוכנית על מנת לקדם נושאים בתחום ההייטק והחדשנות הטכנולוגית	משרד האוצר, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה	בשנת 2022 הוקצו 30.787 מלש"ח מתקציב המשרד ו-25 מלש"ח נוספים מהאוצר לפעילות משרד החדשנות והטכנולוגיה	 יושם
ט.9.ג	מתוך התקציב שיוקצה לתחום ההייטק והחדשנות הטכנולוגית יוקצו 2 מלש"ח מכל אחד מהמשרדים ובנוסף 2 מלש"ח מהמשרד לשוויון חברתי לצורך בניית ושיגור לוויין "רמדאן" וקידום פעילות חינוכית בתחום החלל	משרד האוצר, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה, המשרד לשוויון חברתי	המשימה בוטלה בהחלטה פורמאלית של הוועדה המתדמת ולכן התקציב הוסט לייעוד אחר וייושם.	בוטל ונותב לצרכים אחרים – לא למעקב
ט.10	המשרד לשוויון חברתי יקצה 2 מלש"ח בתקופת התוכנית לניהול עבודת צוות התעסוקה	המשרד לשוויון חברתי	הוקצו תקציבים לביצוע מחקרים, כנסים ועבודת איסוף נתונים לשובת הצוות בסך של 500 אלף שקל	 יושם
ט.11	משרד האוצר יקצה למשרד לשוויון חברתי במהלך שנת 2023 10 מלש"ח לצורך יישום החלטה 3780 בנושא מבני הייטק	משרד האוצר, המשרד לשוויון חברתי	לא יושם עקב שינוי סדרי עדיפויות ותקציבים במלחמה	 לא יושם
ט.14	רשות המסים תמשיך בהפניית 25% מתקציב הפרסום של רשות המסים לעניין מענק הכנסה (מס הכנסה שלילי) לחברה הערבית	רשות המסים	לא התקבל עדכון בנושא מרשות המסים בוועדה המתמדת ולא נמצאה עדות לביצוע בחומרים הגלויים לציבור.	 לא יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
10. פיתוח עסקים בחברה הערבית				
א	להקצות בכל אחת משנות התוכנית 17% מתקציבי סניפי מעו"ף – 11 מלש"ח בשנה	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה	בשנת 2022 הוקצו 11 מלש"ח על ידי משרד הכלכלה והתעשייה	 יושם
ב	משרד האוצר יקצה 11 מלש"ח בשנה לטובת מתן מענה לאתגרים הייחודיים של העסקים מהחברה הערבית	משרד האוצר, הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	בשנת 2022 הוקצו 11 מלש"ח על ידי משרד האוצר	 יושם
ג	להקים צוות משנה תוך 150 ימים מההחלטה במטרה: – לבחון חסמים בפני עסקים מהחברה הערבית – להציע אסטרטגיה להעלאת מודעות למכרזי רכש – לקבוע יעדים להגברת השתתפות של עסקים מהחברה הערבית במכרזי רכש ממשלתיים – להמליץ על כלי ליווי סיוע והכשרה שילוו את העסקים מהחברה הערבית	החשב הכללי, הסוכנות לעסקים קטנים, הרשות לפיתוח כלכלי, רשות החברות הממשלתיות, משרד המשפטים, נציבות שוויון ההזדמנויות בעבודה	פותחו מסלולי ייעוץ ייחודיים, מענקים ותמריצים הצוות הוקם	 יושם
ד	הרחבת קרן האשראי לעסקים זעירים בחברה הערבית ובייחוד לעסקים בבעלות נשים ערביות ב-3 מלש"ח מדי שנה, משרד האוצר יקצה 1.5 מלש"ח ומשרד הכלכלה יקצה 1.5 מלש"ח נוספים	משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה	התקציב הועבר על ידי משרד האוצר ומשרד הכלכלה והתעשייה במלואו, הורחבה קרן האשראי לעסקים זעירים	 יושם
ה	משרד האוצר יקצה 6 מלש"ח מדי שנה ומשרד הכלכלה והתעשייה יקצה 5 מלש"ח נוספים לקידום פעילות עסקים מהחברה הערבית בשווקים בינלאומיים במטרה להגדיל את היקף הייצוא של עסקים בחברה הערבית	משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 6 מלש"ח ומשרד הכלכלה והתעשייה הקצה 5 מלש"ח נוספים	 יושם
ו	מינוי ועדה מייעצת לייעוץ משרדי הממשלה ביישום התוכנית לקידום העסקים בחברה הערבית	שרת הכלכלה והתעשייה, השרה לשוויון חברתי	הועדה טרם מונתה	 לא יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
11. חיזוק התעשייה והעלאת פיריון העסקים				
א	רשות ההשקעות תקצה 10 מלש"ח מדי שנה ומשרד האוצר יקצה 10 מלש"ח נוספים לשם השמעת חדשנות עסקית וטכנולוגית, הגדלת הפיריון ועידוד צמיחה בחברה הערבית	משרד האוצר, רשות ההשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה	בשנת 2022 הקצה משרד האוצר 7.5 מלש"ח מתוך 10 ומשרד הכלכלה והתעשייה הקצה 10 מלש"ח. כל הבקשות שעמדו בתבחיני הקול קורא שפורסם נענו, אולם התקציב לא נוצל באופן מלא. 2.5 מלש"ח הנותנים הועברו לתחום אזורי התעשייה.	 יושם
ב	הגדרת "עסק מהחברה הערבית"	משרד הכלכלה והתעשייה	המושג "עסק מהחברה הערבית" הוגדר לצורך זה	 יושם
12. אזורי תעשייה				
א	לגבש תוכנית עבודה בנושא אזורי תעשייה ("תוכנית עבודה בתחום אזורי תעשייה") התוכנית תכלול פיתוח וטיפול של 700 דונמים באזורי התעשייה, בחירת אזורי תעשייה, קידום תוכניות מפורטות לאזורי תעשייה, סיוע, חיזוק ותקצוב מינהלות אזוריות ועוד	משרד הכלכלה והתעשייה	<ul style="list-style-type: none"> תקצוב תכנון אזור תעשייה סכנין – משגב השלמת תכנון אזור תעשייה יפיע ואזור תעשייה ריינה סקרי התכנות לאיתור שחיי תעשייה ליישובים הערביים בגלבוץ וכפר מנדא 	 יושם
ב	מנהל אזורי תעשייה יקצה מתקציבו סך שלא יפחת מ־35 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה מדי שנה 60 מלש"ח למנהל אזורי תעשייה לצורך יישום תכנית העבודה בתחום אזורי התעשייה	משרד האוצר, מינהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה	בשנת 2022 הקצה משרד האוצר 60 מלש"ח ומשרד הכלכלה והתעשייה 37.5 מלש"ח נוספים בשנת 2023 הוקצו עוד כ־82 מליון ₪ לטובת פיתוח אזורי תעשייה.	 יושם
ג	הקמת צוות משנה להסרת חסמים אשר יעקב אחר יישום תכנית העבודה, ימליץ על הצעדים הנדרשים כדי לעמוד ביעדי התכנית.	מנהל אזורי תעשייה, הרשות לפיתוח כלכלי, משרד הפנים, מנהל התכנון, רשות מקרקעי ישראל	צוות משנה להסרת חסמים הוקם	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ה	בחינת רמת ניצול התקציבים התוספתיים בסוף מחצית ראשונה של שנת 2024	מנהל מינהל אזורי תעשייה, מנהל הרשות לפיתוח כלכלי, אגף התקציבים במשרד האוצר	מועד ביצוע משימה זו טרם הגיע	 בביצוע
13. דיור ושיכון				
א	משרד האוצר יקצה 10 מלש"ח להשלמת התכנון המתארי ביישובי התוכנית עבור שיווק 5,000 יחידות דיור ב־2022 ועד 9,000 יחידות דיור ב־2026 ועבור שיפור התשתיות ופתרונות הדיור ביישובי התוכנית	משרד האוצר, מנהל התכנון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 2.494 מלש"ח	 בביצוע
ב	משרד האוצר יקצה למנהל התכנון 50 מלש"ח לקידום תכנון סטטוטורי מפורט של לפחות 25,000 יחידות דיור בקרקע פרטית מרובת בעלים	משרד האוצר, מנהל התכנון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 36.878 מלש"ח	 בביצוע
ג	משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון 100 מלש"ח ורשות מקרקעי ישראל תקצה 50 מלש"ח לטובת תכנון סטטוטורי מפורט של לפחות 60,000 יחידות דיור בקרקע מדינה	משרד האוצר, מנהל התכנון, רשות מקרקעי ישראל	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 40 מלש"ח, רמ"י הקצתה 6 מלש"ח (60% מהתקציב הנדרש לשנה)	 יושם חלקית
ד	משרד האוצר יקצה לרשות להתחדשות עירונית 55 מלש"ח לתכנון תוכניות להתחדשות עירונית	משרד האוצר, הרשות להתחדשות עירונית	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 10 מלש"ח	 יושם
ה	איתור מתחמים בתוך יישובי התוכנית ולהציגם לצוות היישום תוך 90 מההחלטה	מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל	בוצע מיפוי מול הרשויות המקומיות והמחוזות לאיתור מתחמי תכנון, המשימה מתקדמת כמתוכנן	 יושם
ו	הגשה ואישור של כ־400 תוכניות לצורכי רישום והסדרי קרקעות במתחמים ביישובי התוכנית, לשם ביצוע האמור, משרד האוצר יקצה למפ"י 12 מלש"ח.	משרד האוצר, מרכז מיפוי ישראל (מפ"י)	המשימה מתקדמת על פי תכנון – בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 2.4 מלש"ח, בוצע מיפוי מתחמים לרישום מול הרשויות המקומיות כולל הכנת תוכניות והגשתן	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ז	להעמיק את סבסוד עלויות הפיתוח ביישובי התוכנית, לכך יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי או לרשות מקרקעי ישראל 200 מלש"ח	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	החלק של שנת 2022 יושם (משרתי כוחות הבטחון)	יושם
ח	ביצוע פיתוח ושיקום תשתיות בשכונות ותיקות	משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 70 מלש"ח	יושם
ט	תקצוב מוסדות ציבור במרקם הוותיק ובשכונות חדשות	משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 80 מלש"ח	יושם
י	משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון או לרשות מקרקעי ישראל 685 מלש"ח בשנות התכנית ליישום סעיפים ח ו-ט	משרד האוצר	בסך הכל הועברו ב־2022 150 מלש"ח	יושם
יא	פיתוח שצ"פים (שטחים ציבוריים פתוחים) במרקם הוותיק ובשכונות חדשות	משרד הבינוי והשיכון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 15 מלש"ח	יושם
יב	משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון או לרשות מקרקעי ישראל 275 מלש"ח, משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל יקצו 396 מלש"ח נוספים להסרת חסמי תשתיות משמעותיים ואזוריים לקידום בנייה ושיווק יחידות דיור חדשות	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 40 מלש"ח, רמ"י טרם העבירו תקציב כלשהו	יושם
יג	תכנון מפורט לביצוע תשתיות ציבוריות של עד 12,500 יחידות דיור בתוכניות מאושרות בקרקע פרטית	משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	הוקצו 216 מלש"ח ב־2023	יושם
יד	סבסוד עלויות פיתוח לפרויקטים תשתיתיים בקרקע פרטית מרובת בעלים עבור כ־15,000 יחידות דיור	משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל	יושם ביחד עם סעיף קודם	יושם
טו	לשם ביצוע האמור בסעיפים יג ו-יד משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון או לרשות מקרקעי ישראל 600 מלש"ח	משרד האוצר	הוקצו 216 מלש"ח בשנתיים	יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
טז	להביא לאישור מועצת מקרקעי ישראל הצעת החלטה לחתימה על 5 הסכמי גג לפחות ביישובי המיעוטים	יו"ר מועצת מקרקעי ישראל	– נחתם הסכם גג עם עיריית אום אלפחם וביצועו מקודם. – קידום חתימת 2 הסכמי גג חדשים לרבות הקצאת יועצים ייעודים לנושא	 יושם חלקית
טז	להביא בפני מועצת מקרקעי ישראל תיקון להחלטת הסכמי הגג המאפשרת חתימת הסכמי גג בחברה הערבית בהיקף של 3,500 יחידות דיור ומעלה	יו"ר מועצת מקרקעי ישראל	– בוצע תיקון החלטת מועצת רמ"י בעניין הסכמי גג על פי החלטת 550 (הפחת כמות היחידות המינימליות לחתימת הסכם הגג)	 יושם
יז	לבחון הגדלה של שיעור בני המקום בבנייה רוויה ל-75% מסך הזכויות המוקצות לציבור ביישובי מיעוטים שאוכלוסייתם מונה עד 30,000 תושבים, לכלל הארץ	יו"ר מועצת מקרקעי ישראל	לפי דיווח של רמ"י המשימה מתקדמת כמתוכנן	 יושם
יח	מתן מענקים ותמריצים ליישובי התוכנית בגין פיתוח תשתיות ובניית דיור לשכירות ארוכת שווח ביישובי התוכנית במסגרת פרויקט דירה להשכיר, משרד האוצר יקצה לטובת זאת 60 מלש"ח למשרד הבינוי והשיכון	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 10 מלש"ח, צפוי להתפרסם קול קורא בתחילת 2023	 יושם חלקית
יט	משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון 5 מלש"ח לטובת הנגשת הזכאות לסיוע בשכר דירה בחברה הערבית	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	המשימה מתקדמת על פי תכנון – בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 1 מלש"ח, בוצעו כנסי תושבים לסיוע בשכ"ד בישובים נבחרים	 יושם
כ	להביא הצעה לפיה 30% מכספי הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים המיועדים לרשויות מקומיות, יוקצו ליישובי מיעוטים בכל שנה	מנהל רשות מקרקעי ישראל	המשימה מתקדמת כמתוכנן – אושר התקציב, בוצע פרסום קול קורא, הוכרזו זוכים, בתהליך חתימה על הסכם והעברת תקציב	 יושם
כא	משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון 20 מלש"ח לשם התקשרות עם חברות מנהלות ויועצים מוניציפליים, הנדסיים ותכנוניים	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 2 מלש"ח	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
כב	לבצע בקרה הנדסית ותקציבית, על ידי משרד הבינוי והשיכון ובהתקשרות עם גורמי חוץ, משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון 20 מלש"ח לטובת זאת	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 1 מלש"ח	יולם
כג	לבצע מיתוג, פרסום והנגשת מידע, לשם ביצוע האמור, משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון 15 מלש"ח	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	בשנת 2022 משרד האוצר הקצה 1 מלש"ח	יולם חלקית
כה	לצורך ייעוץ וליווי להליכי תכנון, משרד האוצר יקצה למינהל התכנון 10 מלש"ח	משרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון	לא ניתנה התייחסות לסעיף זה בדו"ח המשרד	יולם
כז	ביצוע פיילוט לאיתור קרקעות בנייה בלב יישובי התוכנית ובדיקת הסבתן לדיור ציבורי או דיור מעורב	רשות מקרקעי ישראל	הפיילוט לא בוצע, הועדה המתמדת ביקשה שיואץ ביצוע הפיילוט נערכו בדיקות בשני יישובים, וכרגע בתהליך תיאום עם הרשות להתחדשות עירונית לנסות לשלב את הכלי בתהליכי תכנון על ידם	לא יולם
כח	יצירת כלים לניהול אפקטיבי של קרקעות ביישובי התוכנית בבעלות משותפת עם פרטיים, לרבות הצורך בתיקוני חקיקה	רשות מקרקעי ישראל	לפי דיווח של רמ"י המשימה שונתה – לא צוין כיצד שונתה	לא יולם
כט	ביצוע פיילוט לבחינת האפשרות לחילופי קרקע על פי דין, בין מגרשים שבניהול רשות מקרקעי ישראל לבין מגרשים בבעלות פרטית בלב היישוב בייעוד שאינו ציבורי	רשות מקרקעי ישראל	לפי דיווח של רמ"י המשימה מתעכבת עיכוב במשימה של בחינת שילוב זמינות קרקע מדינה בעלת היתכנות לייעוד ציבורי או מעורב במסגרת פיילוט התחדשות העירונית	לא יולם
ל	להקים צוות יישום לתחום הדיור והשיכון ('צוות היישום') אשר יקבע קריטריונים לביצוע ההחלטה, יקבע יעדים נוספים ליישום, יבצע בקרה וידאג להספת תקציבים בהתאם לצרכים שיתגלו	משרד הבינוי והשיכון, הרשות לפיתוח כלכלי	הצוות הוקם	יולם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
לג	לתקן את חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 ואת תקנות התכנון והבנייה תשס"ט-2009	משרד הבינוי והשיכון	גובשה שיוטת מתווה לתזכיר החוק להערות המשרדים והתקיימו ישיבות תיאום. עתה, התהליך מצוי בשלב של ריכוז הערות המשרדים והתזכיר צפוי להתפרסם במהלך שנת 2024	יושם חלקית
1.ד.1	לקבוע באמצעות הנחיות של מוסדות התכנון כי הרשות המקומית תשלח הודעות מוקדמות לאוכלוסיית היעד והתושבים ותקרא להם לבצע רישום מהיר של זכויותיהם בלשכת רישום המקרקעין	משרד הבינוי והשיכון	לא ניתנה התייחסות לסעיף זה בדו"ח המשרד לוועדה המתמדת ולא נמצאה עדות ליישום הסעיף בחומרים הגלויים לציבור	לא יושם
2.ד.2	תיבחן האפשרות לשילוב הרשות לרישום והסדר זכויות במקרקעין בהליך מיפוי הבעלויות בקרקע פרטית הנעשה במסגרת ההליך התכנוני	משרד הבינוי והשיכון	התקיימו מספר דיונים אצל המשנה ליועצת המשפטית לממשלה בנושא. היו התנגדויות מול לשכות התכנון לשילוב תהליך מיפוי הבעלויות בתכנון, אך הוסכם שהטאבו יכנס מוקדם יותר עם התחלת תהליך התכנון	יושם
2.ד.2	לבחון באמצעות הגורמים הרלוונטיים במשרדי הממשלה, הקלות נוספות כך שבבוא הפרט לרשום את הזכויות בנכסיו לא יידרש ממנו אישור על תשלום בגין חובות אלו	משרד הבינוי והשיכון	לא ניתנה התייחסות לסעיף זה בדו"ח המשרד לוועדה המתמדת ולא נמצאה עדות ליישום הסעיף בחומרים הגלויים לציבור	לא יושם
לז	לתקן את סעיף 109א לחוק התכנון והבנייה כך שייקבע כי ככל שלא החליטה הוועדה המחוזית בתוכנית שבסמכותה בתוך תקופה של 18 חודשים ממועד הגשתה, תועבר התוכנית במקרים מסוימים באופן אוטומטי, להמשך דיון במועצה הארצית	משרד הבינוי והשיכון	בשלבי הכנה, המשימה תקודם לקראת שנת 2024. תקין מבחינת לוח הזמנים שנקבע בהחלטה.	יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
לח.1	לקבוע נהלים להגברת גביית היטלי הפיתוח ולהגברת מימוש פיתוח ביישובי התוכנית	שרת הפנים, שר הבינוי והשיכון	המשימה מתקדמת כמתוכנן – מבוצע תהליך גיבוש מהלכים להגברת היטלי הפיתוח ולהגברת מימוש פיתוח	יושם
לח.2	להפיץ תצהיר חקיקה שיקבע דמי פיתוח מינימאליים שרשות מקומית או ועדה מרחבית יהיו מחויבים לגבות, זאת תוך 90 יום מההחלטה	שרת הפנים, שר הבינוי והשיכון	המשימה מתעכבת	לא יושם
14. חיזוק הוועדות המקומיות ויחידות ההנדסה ברשויות התוכנית				
ב	להקצות משאבים לתוספת כוח אדם מקצועי לוועדות המקומיות לתכנון ולבנייה, היקף התקנים יקבע תוך 90 יום מההחלטה	מנהל התכנון	תוקצב שימור תקנים קיימים וגיוס בעלי תפקידים חדשים, ישנו קושי לגייס כ"א מקצועי	יושם
ג	לגבש וליישם תוכנית להוצאת היתרי בנייה על סמך תוכניות מאושרות. במסגרת התוכנית יפעלו ועדות התכנון והבנייה לעידוד הוצאת היתרים באופן יזום.	מינהל התכנון	המשימה מתעכבת – לאור שיתוף פעולה נמוך של הציבור, השלמת סקר חריגות בניה וסוגיות הנוגעות לבעלות על קרקע בתהליך גיבוש מכרז ליועצים ובחירת הוועדות	יושם חלקית
ד	לגבש וליישם תוכנית לחיזוק והעצמה של מערך התכנון והבנייה בוועדות המקומיות וביחידות ההנדסה ברשויות התוכנית	מינהל התכנון	התוכנית מיושמת על פי תכנון, הוקצו לה בשנת 2022 29.495 מלש"ח	יושם
ה	גיבוש התוכנית להוצאת היתרי בנייה על סמך תוכניות מאושרות ע"י מנהל התכנון בשיתוף גורמים ממשלתיים נוספים ותוך היוועצות עם הציבור	מינהל התכנון	התוכנית גובשה בשיתוף ציבור רחב ובהתאם לעקרונות האמורים.	יושם
ו	לשם יישום סעיף זה, משרד האוצר למנהל התכנון תקציב תוספתי 180 מלש"ח בפריסה שווה על פני שנות התוכנית	משרד האוצר, מינהל התכנון	בשנת 2022 הועברו 10.56 מלש"ח וב־2023 הועברו 7.880	יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
15. הכלה פיננסית בחברה הערבית				
1.א	לאור פערים הקיימים בנגישות החברה הערבית לשוק האשראי למשכנתאות, נדרשת הכפלת שיעור מקבלי המשכנתאות מהחברה הערבית המתגוררים ביישובי התוכנית בתוך חמש שנים	משרד האוצר	המדד יבחן רק בתום חמש שנות התוכנית.	 בביצוע
2.א	להקים ועדה לבחינת הגברת נגישותה של החברה הערבית לאשראי לדיור וסוגיית האשראי החוץ בנקאי	משרד האוצר	הוקם צוות ונערכו מספר ישיבות בהובלת החשכ"ל	 יושם
4.א	הצגת המלצות הועדה תוך 160 יום מההחלטה בפני ועדת השרים	משרד האוצר	הוצג לוועדת השרים ופורסם לציבור	 יושם
ב	לבנות מודל להעסקת פרויקטורים לצורך הרישום ביישובי התוכנית, משרד האוצר יקצה לרשות ולסדר זכויות מקרקעין במשרד המשפטים	משרד האוצר, הרשות לרישום והסדר זכויות מקרקעין במשרד המשפטים	בשנת 2022 הקצה משרד האוצר הקצה 4 מלש"ח על פי תכנון	 יושם
16. ביוב				
ג	לאור פערי היקף התחברות לתשתיות הביוב בין היישובים הערבים אל מול כלל היישובים, יש לפעול להגדלה משמעותית של שיעור משקי הבית המחוברים לתשתיות הביוב, לשם כך יש צורך בתקצוב פרויקטי תשתיות ביוב	רשות המים	תקצוב מענקים לביצוע הפרויקטים ע"י ועדת השקעות בהתאם לנהלי רשות המים. בנוסף ממשיכים לנהל מעקב ובקרה אחרי ביצוע הפרויקטים לצד ביצוע תשלומים לספקים.	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ד	משרד האוצר יקצה 400 מלש"ח בשנות התוכנית ורשות המים תשלים את התקציב בהתאם להגשת פרויקטים לאישור (עד 1,250 מלש"ח בסך הכל) יוקצו לפרויקטים בסעיף זה 170 מלש"ח בשנה לכל הפחות מתקציב משותף	משרד האוצר, רשות המים	בשנת 2022 הוקצו 128 מלש"ח מתקציב המשרד ו-60 מלש"ח נוספים ממשרד האוצר, בסך הכל 188 מלש"ח	יושם ✓
ה	בחינת תקצוב והקצאת משאבים בצורה פרטנית ביישובי המיעוטים הנמצאים בתחום מועצה אזורית	רשות המים	הוכנה תוכנית עבודה שנתית, ספקים הגישו פניות לקבלת מענקים והלוואות לפרויקטים, מתקדם על פי תוכנית	יושם ✓
ו	רשות המים תדווח, אחת לשנה, לוועדה המתמדת על הפרויקטים שאושרו	רשות המים		יושם ✓
17. תחבורה				
1.א	השלמת הכנת התכנית האסטרטגית התחבורתית ליישובי מיעוטים, נוכח הפערים הקיימים בתחומי תשתיות התחבורה, התחבורה הציבורית, הנגישות אליה והבטיחות בדרכים בין היישובים בחברה הערבית ליישובים היהודים, ובפרט ביישובים העירוניים	משרד התחבורה	הושלמה הכנת התכנית האסטרטגית והחל ביצוע הפרויקטים במסגרתה. 1.023 מיליארד ש"ח	יושם ✓
3.א	גיבוש קריטריונים לסדרי עדיפויות בביצוע פרויקטים תוך 90 יום	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, חברת נתיבי איילון, אגף תקציבים במשרד האוצר, הרשות לפיתוח כלכלי		יושם ✓
4.א	תקצוב מיליארד ש"ח בשנת 2022 לתוכניות המוכנות לביצוע. מתוך זאת 60 מלש"ח יופנו לתכנון ויישום תוכניות תמרור ברשויות מקומיות	משרד האוצר		יושם ✓

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
6.א	גיבוש הסדרים תקציביים שיאפשרו מימוש מלוא ההשקעה מתקציבים שהוקצו	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	נלקחה חברה ממשלתית שתבצע את הפרוייקטים בכל התחומים, כך שגובשו הסדרים תקציביים שיאפשרו מימוש מלוא ההשקעה בתקציבים.	 יושם
ב	משרד האוצר יקצה למשרד התחבורה 72.5 מלש"ח לצורך פיתוח כבישים חוצי יישובים. לאחר מכן בכל שנה בין 2023-2026 יקצה סך של 72.5 נוספים לשנה, לכל הפחות	משרד האוצר	בשנת 2022 משרד התחבורה והבטיחות בדרכים הקצה לסעיף זה 100 מלש"ח. בוצע וגובשה תכנית שתוקצבה	 יושם
ג.1.א	משרד התחבורה יקצה באופן הדרגתי 200 מלש"ח לבסיס התקציב, משרד האוצר יקצה באופן הדרגתי 150 מלש"ח לבסיס התקציב וכן יוקצו עד 50 מלש"ח בהסעות מקווי שירות קיימים, כל זאת לטובת שיפור מצב התחבורה הציבורית בחברה הערבית.	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר	שיפור התחבורה הציבורית באמצעות הוספת שירות והסעות מקווים קיימים הוקצו 75.2 מלש"ח	 יושם
ג.1.ב	מתוך כלל הסכום שיוקצה לתחום התחבורה הציבורית, יוקצו עד 250 מלש"ח עבור תיעודף בערים בעלות למעלה מ-40 אלף תושבים או מרחבים אורבניים המונים יחד מעל 80 אלף תושבים ערביים	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	מבוצע באופן שוטף. עד כה הוקצו 38.3 מיליון ש"ח.	 יושם חלקית
ג.1.ג	מתוך כלל הסכום שיוקצה לתחום התחבורה הציבורית, יוקצו עד 50 מלש"ח עבור יישובים קטנים מההגדרה בסעיף ג.1.ב	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	אי ביצוע עקב סדרי עדיפויות של המשרד – נעשה שימוש בתקציב ליישובים גדולים ולא לקטנים כפי שנדרש בהחלטה	 לא יושם
ד.1.ג	מתוך התקציב התוספתי שניתן עבור כבישים עירוניים (סעיף 17.א), יופנו 50 מלש"ח לתכנון וביצוע תשתיות תחב"צ רכות שנועדו לתמוך בפרוייקטי התשתית שיקודמו במסגרת התוכנית האסטרטגית התחבורתית והתוכנית האסטרטגית לצירי העדפה.	משרד האוצר	תכנון וביצוע ותקצוב 11 תחנות קצה ותקצוב 3 מסופים קטנים לתכנון הוקצו כ-40 מלש"ח + תקציב לתכנון.	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ג.1.1ה	משרד התחבורה יקצה 15 מלש"ח, ומשרד האוצר יקצה 20 מלש"ח נוספים בשנות התוכנית לטובת הרחבת והנגשת שירות התחבורה הציבורית ביישובי המיעוטים	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר	פורסם קול קורא להנגשת תחנות אוטובוס ובמסגרתו 53 רשויות ערביות הגישו הצעות וטרם נבחרו זוכות	 יושם
ג.1.1ו	משרד התחבורה יפנה 300 מלש"ח בשנות התוכנית להקמת מתקני תשתית לתפעול אוטובוסים	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	קידום תכנון מפורט של מסופי טייבה וכפר קאסם מזרח, קידום של מסוף ביר אל-מכסור/יפתחאל ושל המסופים שנבנים במסגרת רק"ל נופית. התכנון הסתיים אולם ביצוע הפרויקט יקח זמן.	 בביצוע
ג.1.1ז	משרד התחבורה יפנה 200 מלש"ח בשנות התוכנית להקמת צירי העדפה לתחבורה ציבורית	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	סיום שלב מיפוי צרכי צירי ההעדפה בכל הרשויות	 בביצוע
ג.1.1ח	משרד התחבורה יקצה 6 מלש"ח ומשרד האוצר 6 מלש"ח נוספים לטובת הסברה, שיתוף הציבור, פיתוח קהילתי וקשרי קהילה	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר	פיתוח תכנית עבודה לעידוד שימוש ופיתוח תחבורה ציבורית לשנת 2023	 לא יושם
ג.1.1ט	משרד התחבורה יתקצב 13 מלש"ח ממקורותיו לתקני מנהל מחלקת תחבורה ציבורית ברשויות שמספר תושביהן עולה על 25 אלף	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	ניתנה הקצאה ל-12 רשויות מקומיות ואשכול אחד לסבסוד העסקת תפקיד אחראי תחבורה ציבורית לתקופה עד סוף שנת 2024, וכן נבנתה תכנית הכשרה לתפקיד זה	 יושם
ג.1.1י	משרד התחבורה יתקצב ב-100 מלש"ח תוכנית הכשרה להגדלת מספר הנהגים ובכלל זה נהגים מהחברה הערבית	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	גובשה תכנית עבודה להאצת הכשרת נהגים	 יושם
ג.2	גיבוש תוכנית למתן מענה להסעת עובדים המתגוררים ביישובי מיעוטים למרכזי תעסוקה. משרד האוצר יתקצב את המשרד הרלוונטי להפעלת התוכנית ב-10 מלש"ח ע"פ שנות התוכנית	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, זרוע העבודה, מינהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה, הרשות לפיתוח כלכלי, הרשות הארצית לתחבורה ציבורית	החשיבה המחודשת מתבצעת במסגרת בחינת קווי שירות תח"צ ותוספות שירות. התקציב הוקצה ובוצע אולם באמצעים אחרים מאלה שמופיעים בהחלטה.	לא רלוונטי למעקב – התקציב הוקצה מחדש בהחלטת הוועדה המתמדת

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
3.ג	פרסום תזכיר חוק המאפשר עצירת תחבורה ציבורית בהגדרת תחנות מסוג חדש להגדלת כיסוי השירות בערים, זאת תוך 90 ימים	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	נכתבו תקנות אך לא אושרו בשל התנגדות על בסיס סוגיות של נגישות לאנשים עם מוגבלויות. נמצא בתהליך בחינה מחדש	 יושם חלקית
1.ד	משרד התחבורה יקצה ממקורותיו 150 מלש"ח לקידום בניוי תחנת רכבת סירה	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	הוקצו 150 מלש"ח מצויה בשלב הביצוע כחלק ממקטע 2 של המסילה המזרחי	 יושם
3.ד	משרד התחבורה יקצה ממקורותיו 557 מלש"ח עבור קידומי זמינות לפרויקטי וקידום התוכנית להקמת מערכת הסעת המונים לאורך כביש 65 ואדי ערה	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	הוקצו התקציבים לטובת כביש 65 - הפרויקט בתהליך תכנון	 יושם
ה	הרלב"ד יבצע תוכנית ממוקדת בקרב החברה הערבית. התוכנית תתוקצב ב־140 מלש"ח. מקורות התקציב יהיו 30% מתקציבי הרלב"ד ומשרד האוצר יתגבר את הרשות בכל שנה משנות התכנית ב־15 מלש"ח	הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, משרד האוצר	בשנת 2022 הוקצו 26 מלש"ח ובשנת 2023 11 מלש"ח	 יושם
1	יוקם צוות משנה לטובת תחום התחבורה בהחלטה ("צוות התחבורה") כמנגנון ליישום התכנית	מנכ"לית משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, מינהל תכנון ופיתוח תשתיות, הרשות הארצית לתחבורה ציבורית והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, הרשות לפיתוח כלכלי, אגף התקציבים במשרד האוצר, חברת נתיבי ישראל וחברת נתיבי איילון	בוצע	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
18. תיירות				
ג	משרד התיירות יתקצב 7 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 7 מלש"ח נוספים לטובת תוכנית עבודה בתחום התיירות ביישובי התכנית ובייחוד בנצרת	משרד התיירות, משרד האוצר	בשנת 2022 משרד התיירות הקצה 5.88 מלש"ח ומשרד האוצר הקצה 2.5 מלש"ח נוספים	 יושם
ד	משרד התיירות יבנה תוכנית עבודה מפורטת שתכלול ביצוע פרויקטים מבניים ליישובי התוכנית שיזוהו כפוטנציאליים ויגיש אותה לוועדה המתמדת	משרד התיירות	המשימה שונתה	 יושם חלקית
א	משרד התיירות יפעל לפיתוח התיירות ביישובי התוכנית ובכלל זאת בעיר נצרת	משרד התיירות והאוצר	התוכנית אושרה	 יושם
ב	פיתוח תשתיות תיירות ציבוריות, אכסון מלונאי, הכשרת כוח אדם ופעולות לעידוד התיירות	משרד האוצר והתיירות		 לא יושם
ג	היקף התוכנית יעמוד על 14 מיליון ש"ח	משרד האוצר והתיירות	ביצעו 8 מיליון מתוך ה-14 ב-2022, אולם התקצוב לא התקדם באותו קצב עקב אירועי 2023	 יושם חלקית
ד	משרד התיירות יבנה תוכנית עבודה מפורטת שתכלול ביצוע פרויקטים מבניים ליישובי התוכנית	משרד התיירות	התוכנית כוללת פעילות של פיתוח תשתית במספר ערים ערביות, בנוסף לפתיחת מסלולים לעידוד יזמות מקומית בתחום התיירות ופעילות להגדלת או יצירת מקומות לאכסון ביישובים הרלוונטיים	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
19. תשתיות תקשורת מתקדמות				
א.	לנוכח חשיבותן של תשתיות תקשורת מתקדמות כתשתית חיונית בתחומים רבים בחיי האזרח ומתוך חשיבותן כגורם המקרב את הפריפריה למרכז אשר יכול להקטין את אי-השוויון ולהרחיב את אפשרויות התעסוקה, יש להנחות את משרד התקשורת לבחון דרכי פעולה על מנת שקצב פרישת רשת הסיבים האופטיים ביישובי התוכנית יהיה דומה לקצב פרישת רשת הסיבים האופטיים בכלל האוכלוסייה תוך הצבת יעד ממשלתי להנגשת 80% ממשקי הבית ביישובים הערביים לרשת תקשורת מתקדמת בתוך 5 שנים.	משרד התקשורת	הוועדה אישרה את התוכנית הויעד	 יושם
ג	להקים צוות לתחום התקשורת שימליץ תוך 120 יום לשר התקשורת על הדרך היעילה להשגת יעד ממשלתי להנגשת 80% ממשקי הבית ביישובי התוכנית לרשת תקשורת מתקדמת	משרד התקשורת	הוקם צוות והוגשו ההמלצות.	 יושם
ד.	הצוות יבחן, בין היתר, את הצורך, את ההיקף והאופן בו נדרש להגדיל את קופת התמרוץ לצורך ההתקדמות בתהליכים	משרד התקשורת והאוצר	הוחלט לא לבצע בשל היעדר צורך	היעדר צורך – לא למעקב

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
20. אנרגיה מקיימת				
א	גיבוש תוכנית רב שנתית לטובת פרויקטים להתייעלות אנרגטית, ייצור אנרגיה מתחדשת, מעבר לתחבורה נקייה, העלאת מודעות ומנגנוני יישום ביישובי התוכנית, נוכח הפערים מהם סובלים יישובי התוכנית בתחום אנרגיה מקיימת	משרד האנרגיה	גובשה תוכנית	 יושם
ב	הצבת יעדים לתוכנית העבודה בתחום אנרגיה מקיימת	משרד האנרגיה		 יושם
1.ג	משרד האנרגיה יקצה מדי שנה 6.28 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 6.28 מלש"ח נוספים לטובת התייעלות באנרגיה	משרד האנרגיה, משרד האוצר	בשנת 2022 משרד האנרגיה העביר 6.93 מלש"ח ומשרד האוצר 13.883 מלש"ח	 יושם
2.ג	משרד האנרגיה יקצה מדי שנה 2.2 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 2.2 מלש"ח נוספים לטובת אמצעים לייצור אנרגיה מתחדשת	משרד האנרגיה, משרד האוצר	בשנת 2022 משרד האנרגיה העביר 2.44 מלש"ח ומשרד האוצר 4.89 מלש"ח	 יושם
3.ג	משרד האנרגיה יקצה מדי שנה 0.5 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 0.5 מלש"ח נוספים לטובת התקנת עמדות לכלי רכב חשמליים	משרד האנרגיה, משרד האוצר	בשלב תכנון, טרם יושם. המשרד מתכנן לפרסם קול קורא ייעודי ב־2024	 לא יושם
ד	משרד האנרגיה יקצה מדי שנה 1.05 מלש"ח ומשרד האוצר יקצה 1.05 מלש"ח נוספים לטובת מנגנון ליישום צעדים הכלולים בסעיף 'אנרגיה מקיימת'	משרד האנרגיה, משרד האוצר	בשנת 2022 משרד האנרגיה העביר 630 אלף ש"ח ומשרד האוצר 1.228 מלש"ח	 יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
21. חקלאות				
א	משרד החקלאות ופיתוח הכפר יקצה במסגרת נוהל התמיכות לרשויות ניקוז סך כולל של 50 מיליון, לטובת צמצום נזקי שיטפונות וניהול אגני אינטגרטיבי, במהלך שנות התוכנית, לשם תמיכה בפרויקטי ניהול נגר אזוריים המשרתים באופן מהותי את יישובי התוכנית המורחבת.	משרד החקלאות	משרד החקלאות הקצה את התמיכות	 יושם
ב	חיזוק החקלאות והתשתיות החקלאיות ביישובי התוכנית.			 יושם
ג	תקצוב התוכניות על סך 76 מיליון בחלוקה בין משרד החקלאות והאוצר	משרד החקלאות והאוצר	בשנת 2022 הועברו 20.7 מלש"ח מתקציב המשרד ו-8 מלש"ח ממשרד האוצר. בשנת 2023 עבו תקציבים נוספים	 יושם
ד	הצגת תוכנית עבודה מפורטת ליישום התמיכות, לרבות מדדי תוצאה ואבני דרך לבקרה ומעקב על יישום וזאת בתוך 90 ימים מקבלת החלטה ז.	משרד החקלאות והפיתוח בכפר	קולות קוראים לתמיכות התפרסמו והכסף בוצע.	 יושם
ה	צוות בין-משרדי שיפעל בהתייעצות עם נציגי החברה הערבית ונציגות של החקלאים הערביים לצורך בחינת החסמים העומדים בפני החקלאים הערבים	משרד החקלאות	הוכן דו"ח הסרת החסמים. משרד החקלאות התבקש להשלים את העבודה אודות ניתוח התמיכות לחברה הערבית, החסמים הקיימים וכן לספק נתונים נוספים.	 יושם חלקית
ו	קידום פרויקט בית נשופה, לצורך כך, להקים ועדת היגוי משותפת בראשות משרד החקלאות ופיתוח הכפר והרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, ועדת ההיגוי תאשר את תוכנית העבודה של הפרויקט וכן תעקוב אחר יישומה.	משרד החקלאות	הוקמה ועדת היגוי האחראית על קידום הפרויקט וכן אושר תקציב ונחתם הסכם התקשרות עם רשות ניקוז קישון לביצוע פרויקט בית נשופה. תקציב 2022 יושם (9 מלש"ח). תקציב 2023 לא הועבר בשל תקופת המלחמה	 יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ז	משרד האוצר יקצה למשרד החקלאות ופיתוח הכפר תקציב בהיקף של 50 מיליון ש"ח	משרד האוצר והחקלאות	בשנת 2022 הועבר התקציב ממשרד האוצר למשרד החקלאות	 יושם
22. כבאות והצלה				
א.	58.5 מיליון ש"ח חד פעמי ממשרד האוצר ו־22.8 מיליון ש"ח חד פעמי מתקציבי הרשות הארצית לכבאות לצורך חיזוק ההגנה מאש והיכולת המבצעית	משרד האוצר והרשות הארצית לכבאות והצלה	בשנת 2022 הועברו ע"י המרד 21.2 מלש"ח	 יושם
ב.	הגדלת מספר עובדי כבאות והצלה מהחברה הערבית לרבות לוחמי אש	הרשות הארצית לכבאות והצלה	גיוס 47 עובדים חדשים מהחברה הערבית (בתפקידים שונים)	 יושם
ג.	פעולות הסברה והגנה מאש בשיתוף עם הרשויות המקומיות ביישובי התוכנית המורחבת	האוצר והרשות הארצית לכבאות והצלה	בשנת 2022 הועברו לכך 0.3 מלש"ח מתקציב המשרד וסכום זהה ממשרד האוצר	 יושם
23. שלטון מקומי				
א.	צוות בראשות שר האוצר ומשרד הפנים אשר יבחן ויביא הצעה לעדכונים ותיקונים לנוסחת חלוקת מענק האיזון לרשויות מקומיות	משרד הפנים והאוצר	הצוות הוקם וגובשה טיוטת המלצות אך שרם הוחלט לגבי הצגת ממצאיו ופרסום מסקנותיו הועדה לא סגרה את הוד"ח והוא לא הושמע.	 יושם חלקית
ב.	תשלום מענק איזון בגדר 90 ימים, במסגרת זו ייבחנו בין היתר יצירת מדרגות בשחרור המענק המותנה (על-פני בחינה בינארית), הכרה בביצוע והשמעה של סקר נכסים והתחשבות במגמות גבייה, הן שיפור והן ירידה.	משרד האוצר והפנים	בשנת 2021 לאחר אישור התוכנית עברו מענקי איזון על סך 140 מלש"ח. ב־2022 עברו עוד 200 מלש"ח. ב־2023 שר האוצר בצלאל סמוטריץ' רצה לעצור את המענקים, אולם בעקבות לחץ שהופעל עליו לקראת סוף אוקטובר עברו 200 מיליון. ב־2024 הממשלה החליטה לקצץ את הסכום הזה בתוכנית המאזנת לכל שנות ההחלטה הנתרות, משמע – לא יעברו יותר מענקי איזון. החלטה זו ממתינה לאישור הכנסת.	 יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ג.	200 מיליון ₪ בכל אחת מהשנים 2022-2026 לטובת תגבור התקציב השוטף של רשויות התוכנית המורחבת	משרד האוצר והפנים	בשנת 2022 ו-2023 - יושם. הנושא עלול להיפגע מהקיצוצים	 יושם
ה.	קידום מסלול מהיר לקבלת אישור לנטילת הלוואות בנקאיות בידי רשויות התוכנית לצורכי כיסוי גירעון ולצורכי פיתוח	משרד הפנים ומשרד האוצר	תהליך גיבוש נוהל האשראי	 יושם חלקית
ו.	הגדרת משרת העל של תוכנית העבודה בתחום השלטון המקומי – שיפור רמת השירותים ורמת החיים של התושבים. להשגת המטרה, משרד הפנים יפעל באמצעים העומדים לרשותו עבור צמצום הפער בהוצאה לתושב בניכוי ההשתתפות הממשלתית בין הרשויות הערביות ליתר הרשויות במעמד סוציו-אקונומי דומה.	משרד הפנים	אמורה להקבע ישיבה לדיון בנושא	 לא יושם
ז.	הממשלה מנחה את משרד הפנים לפעול ולהתמקד בהגדלת ההכנסות העצמיות של הרשויות המקומיות, בחינת הקריטריונים בהקצאות קיימות, שיפור התשתיות הארגוניות והניהוליות, שיפור ההיערכות לחירום וקידום שיתופי פעולה אזוריים לטובת שיפור רמת השירותים וקידום פיתוח כלכלי אזורי.	משרד הפנים		לא רלוונטי למעקב – קווים מנחים למדיניות
ח.	הקמת צוות משנה לקביעת מדדי תפוקה ותוצאה בתוך 90 ימים מיום אישור ההחלטה.	משרד הפנים	הצוות הוקם, טרם גובשו ואושרו באופן סופי המדדים.	 יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ט.	צוות משנה שלטון מקומי יקבע קריטריונים ונהלים להסעות תקציביות בין הסעיפים בפרק זה תוך התחשבות ומדידת הביצוע בפועל.	שלטון מקומי	פיתוח סט מדדים המבוססים על נתונים	לא יושם
י.	תוכנית פיתוח כלכלי וצמיחה למיפוי והסרת חסמי פיתוח, קידום נושאי חובה, מענקי פיתוח, קידום פרויקטים כלכליים ותמרוץ רשויות מקומיות באמצעות תחרותיות על משאבים נוספים	משרד הפנים	גובש מתווה אך טרם יושם	לא יושם
כ.	להטיל על משרד הפנים להקצות 50 מיליון ש"ח לצורך הנגשת מוסדות ציבור ביישובי המיעוטים	משרד הפנים והאוצר	הקצאת תקציבי פיתוח לעשרות יישובים לשם הנגשת מוסדות הציבור הוקצו 22 מלש"ח בשנת 2022	יושם חלקית
24. תכניות ליישובים ייעודים				
א.	תגובת תוכנית לפיתוח והעצמה כלכלית של היישוב ג'סר א-זרקא הנותנת מענה לאתגרים הייחודיים של היישוב (עוני, אבטלה, שיעור פטירה גבוה ועוד) תוך מינוף מגמות הפיתוח המתקיימות בו ובשל היותו היישוב הערבי היחיד על החוף עם נכסי טבע אדירים ופוטנציאל בלתי ממומש	משרד הפנים והאוצר	התכנית גובשה, אושרה בממשלה והיא מצויה בשלב יישום (החלטת ממשלה 1804)	יושם
ב.	החלטת ממשלה ייעודית בנוגע פיתוח העיר נצרת	הרשות לפיתוח כלכלי	לא בוצע בשל סדרי העדיפויות הממשלתיים	לא יושם
25. הגברת יכולות הביצוע של הרשויות המקומיות הערביות				
א.	לצורך להגברת המסילות בתחומן של הרשויות המקומיות וליישום אפקטיבי של תוכניות הממשלה בתחומי אחריותן. יש לנהל תקציבים ולהציב התוכניות הנוגעות בהפחתת וגזירת הפשיעה	משרדים ממשלתיים ורשויות מקומיות	המשרדים מנהלים מנגנוני בקרה על ביצוע התקציבים	יושם

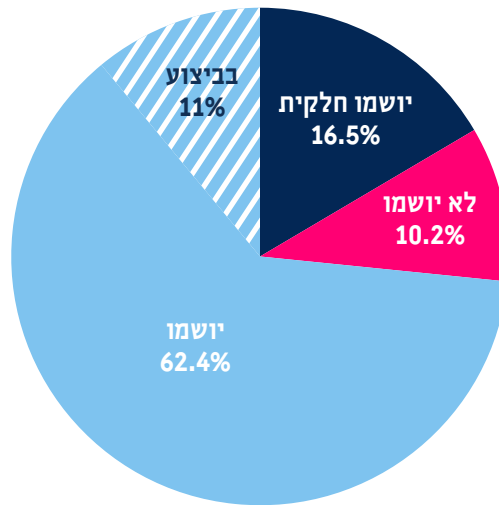
מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ב.	גיבוש מודל לביצוע פרויקטים תשתיתיים ברשויות התוכנית	משרד הפנים, הרשות לפיתוח כלכלי	גובש מודל ע"י משרד הפנים. עקב קשיים ביישומו, בימים אלה מתקיימת בחינה מחדש של המודל	 יושם
26. הגנת הסביבה				
א.	תוכנית לשיפור מצב הסביבה, לרבות בהיבטי שינוי האקלים ביישובי המיעוטים	הגנת הסביבה	התכנית האסטרטגית גובשה והיא התפרסמה בחודש יוני 2022	 יושם
ב.	הקמת ועדת היגוי בראשות מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה אשר תיעץ למשרד להגנת הסביבה בנוגע לתוכנית הסביבתית	המשרדים לשוויון חברתי, הפנים, והאוצר	הועדה הוקמה ומתקיימות ישיבות במסגרתו בנוגע לתוכנית הסביבתית	 יושם
ג.	הקצאה של סכום של עד 300 מיליון ש"ח לתקופת התוכנית, עבור המשך הסדרת משק הפסולת ביישובי המיעוטים	הגנת הסביבה והאוצר	מתוך תקציב זה הוקצו לשנים הקרובות 225 מל"ח	 יושם
ד.	משרד האוצר יקצה בשנות התוכנית למשרד להגנת הסביבה סך של 250 מיליון ש"ח	משרד האוצר	פורסמו קולות קוראים לשיפור מצב הסביבה כמו: קול קורא בנייה ירוקה, קול קורא חינוך אקלימי, קול קורא שיקום נחלים ועוד	 בביצוע
27. פיתוח הפריפריה הנגב והגליל				
א.	הקצאת 30% מסך התקציבים שהוקצו בשנת 2022 ובמקביל יקצה משרד האוצר 27 מל"שח מדי שנה בשנות התוכנית	משרד האוצר והמשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל	בשנת 2022 יושם באופן מלא ב-2023 לא יושם	 יושם חלקית
ב.	המשרד לפיתוח הפריפריה יפעל בצורה קפדנית ועקבית לצורך ההגעה לצורכים ייחודים הקיימים ביישובי התוכנית והחסמים הקיימים ברשויות הערביות למיצוי המשאבים הממשלתיים ויפעל להתאים את "הקולות הקוראים"	המשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל	המשרד יצא בקול קורא לתקצוב פרויקטים בעלי חסמים תקציביים.	 יושם חלקית

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ג.	להכין תוכנית עבודה לפיתוח אזורי תעסוקה, שתכלול תכנון, קידום תוכניות מפורטות, איחוד וחלוקה, פיתוח, הקמה של תשתיות על, הרחבה, שדרוג, הכנת סקרי היתכנות וקידום של אזורי תעסוקה, מסחר ושירותים ביישובי התוכנית	המשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל	הוקצו תקציבים להקמת אזורי תעסוקה בשנת 2022	 יושם
ה.	לצורך יישום סעיפים (ג) ו-(ד), משרד האוצר יקצה למשרד 50 מיליוני ש"ח נוספים בתקופת התוכנית והמשרד יקצה ממקורותיו המפורטים בסעיף (א) סך של 50 מיליוני ש"ח נוספים	משרד האוצר והמשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל		 יושם
28. היישובים המעורבים				
א.	הצגת תוכנית רב-שנתית ליישובים מעורבים שתובא לאישור הממשלה בתוך 150 ימים מיום קבלת החלטה זו	הרשות לפיתוח כלכלי ומשרד ראש הממשלה	החלטת הממשלה 1834 אושרה ב-29.08.2022	 יושם
ב.	התוכנית תגובש יחד עם כל משרדי הממשלה הרלוונטים בנוסף לשלטון המקומי	משרד האוצר ומשרדי הממשלה השונים		 יושם
ג.	היקף התוכנית והתקציב הנדרש יעמוד על סך 300 מיליון ₪ מחולק בין משרד האוצר ומשרדי הממשלה	משרד האוצר ומשרדי הממשלה	ההחלטה עברה לשנה אחת בלבד, בהיקף תקציבי של 60 מלש"ח, מפאת נפילת הממשלה ב-2022 והפיכתה לממשלת מעבר. תוכנה החלטת המשך לאחר הבחירות, אולם הממשלה ה-37 טרם קידמה זאת.	 יושם חלקית – 60 מלש"ח מתוך 300 מלש"ח שנקבעו בהחלטה.
29. היישובים הדרוזים והצ'רקסיים				
	בהמשך החלטות הממשלה מספר 959, מס' 4798 מיום 29.12.2019 ומס' 291 מיום 1.8.2021 הממשלה מנחה את משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר להקצות 3000 מיליון ש"ח	משרד האוצר ומשרדי הממשלה	החלטת הממשלה 716	 יושם

מס' סעיף	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
30. היישובים הבדואים בנגב				
א.	גיבוש תוך 90 ימים תוכנית ייעודית חמש שנתית לאוכלוסייה הבדואית ולהביא אותה לאישור הממשלה וזאת בתיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר	המשרד לפיתוח כלכלי חברתי	החלטת הממשלה 1279	 יושם
ב.	האגף לפיתוח כלכלי חברתי של החברה הבדואית אחראי על המעקב והיישום של התוכנית	האגף לפיתוח כלכלי חברתי של החברה הבדואית		 יושם
ג.	התוכנית שתגובש תהיה כפופה לחוק עדיפות לאומית ככל הנדרש			 יושם
ד.	גובה התקציבי של התוכנית יעמוד על 5,163 מיליון ש"ח שמחציתו תוספתי ויכלול את התקציבים המיועדים לחברה הבדואית בנגב מתוך סעיפי החלטה ז.	משרד האוצר		 יושם
31. היישובים הבדואים בצפון				
א	הרשות לפיתוח כלכלי תגבש את תוכנית העבודה ליישובים הבדואים בצפון לתקופת התוכנית שתקציבה לא יפחת מ 1400 מיליון ש"ח	הרשות לפיתוח כלכלי	קיים מהלך לתעדוף הרשויות הבדואיות בתחומים ספציפיים לטובת סיפוק מענה ביחס לתחומים הדורשים כך	 בביצוע
ב.	תוקם ועדת היגוי למעקב אחר יישום תוכנית העבודה ליישובים הבדואים בצפון אשר בראשה תעמוד מנכ"לית המשרד לשוויון חברתי, הוועדה תתכנס באופן קבוע אחת לשנה לצורך מעקב אחר יישום תוכנית העבודה, כולל ביצוע תקציבי והסרת חסמים.	מנכ"לית המשרד לשוויון חברתי	מתקיימות פגישות אל מול ועד ראשי הרשויות הבדואיות, כולל סיורים, בנושא יישום החלטת ממשלה 550 ברשויות אלו	 בביצוע

מבדיקת המוניטור עולה כי מתוך 218 סעיפים אופרטיביים בהחלטה 550 שנבדקו:

לא יושמו	22	(10.2%)
יושמו באופן חלקי	36	(16.5%)
יושמו באופן מלא או נמצאים בשלבי ביצוע (כלומר, המועד בו הם אמורים להיות מיושמים באופן מלא על פי ההחלטה טרם הגיע, אולם הם כבר נמצאים בשלבים שונים של יישום) מתוכם – 24 נמצאים בביצוע ו-136 יושמו באופן מלא.	160	(73.3%)

חסמים ומאפשרים

מאפשרים

על פי ניתוח ממצאי המעקב ניתן להצביע על 3 מאפשרים מרכזיים:

גורם מתכלל: בהחלטת הממשלה הוגדרו סעיפים ייחודיים שנועדו לוודא את יישומה ולבצע מעקב לאורך התהליך.

הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים הוגדרה כאחראית על תכלול התוכנית, ריכוזה, ומעקב אחר יישומה מול משרדי הממשלה והרשויות המקומיות. מהתחקיר שמובא בד"ח זה עולה כי תפקודה המקצועי והמוצלח של הרשות לפיתוח כלכלי הוא גורם מכריע באשר לאחוזי היישום הגבוהים של ההחלטה. כמו כן, מעבר להקמתם המבורכת של צוותי משנה בכל תחום תוכן, הוקמה הועדה המתמדת כגורם המנהל את ביצוע ההחלטה שתפקידו לסייע ביישום ההחלטה, לאשר את תוכניות העבודה השנתיות של המשרדים המעורבים, לוודא עמידה בלוחות הזמנים, להוות גורם מתווך בין המשרדים השותפים להחלטה, לאתר ולהתיר חסמים ליישום בזמן אמת ועוד.

התכנסותם התכופה יחסית של צוותי המשנה וההתכנסות הקבועה של הועדה המתמדת, סייעו בהידוק המחויבות של משרדי הממשלה השונים לביצוע הסעיפים בהחלטה. שחקן מרכזי בהקשר זה, הוא אגף תקציבים, שאדריכלי ההחלטה השכילו לשלב בכל שלבי גיבוש ההחלטה ויישומה (נציגי האגף חברים בכל צוותי המשנה ובוועדה המתמדת).

כמו כן, במסגרת ההחלטה הממשלה הורתה לפתח מערכות המידע שיכללו נתוני הקצאה וביצוע תקציבי, הוגדר כי תופעל תוכנית ביקורת של החשב הכללי והקומה ועדת היגוי מחוזית המתכנסת פעמיים בשנה בכדי להתיר חסמים ברמה הרשותית או הישובית.

מנגנון דיווח ובקרה: בהחלטה זו נקבע מנגנון דיווח בשלושה רבדים מרכזיים, שניכר כי סייע רבות ליישומה ולאיתור חסמי ביצוע בזמן אמת. מנגנון דיווח מסודר ועקבי חיוני בהחלטות ממשלה רחבות בשל ריבוי המשימות, גורמי ביצוע מעורבים והממשקים המרובים ביניהם.

1. רשויות מקומיות – דיווח של כלל הרשויות המקומיות הנהנות מתקציבי ההחלטה לרשות לפיתוח כלכלי גופי ממשל – דיווח שנתי של כלל משרדי הממשלה המבצעים וצוותי המשנה לוועדה המתמדת, כמו גם החובה של כל מנכ"ל משרד ממשלתי למנות גורם מקצועי בכיר מסעמו שירכז את עבודת המשרד בנוגע להחלטה וידווח באופן שוטף לרשות לפיתוח כלכלי על התקדמות תוכנית העבודה. יש לציין כי על אף העיצוב המוצלח של המנגנון ואחוזי הדיווח הגבוהים של המשרדים, עדיין ניתן לראות היעדר דיווח של משרדים לוועדה המתמדת על חלק מהמשימות תחת אחריותם כגון משרד הבינוי והשיכון ורשות המיסים.

3. דיווח לממשלה – השרה לשוויון חברתי אמונה על דיווח לממשלה אחת לשנה על התקדמות בביצוע התוכנית.

שותפות בין מגזרית: כחלק מהסקת המסקנות מהחלטה 922 ועל מנת להפוך את ההחלטה לשימה יותר ומותאמת יותר לצרכים וסדרי העדיפויות בשטח, הוחלט להקים מספר צוותי עבודה סביב נושאים שונים, תוך קשר מתמיד עם ועד ראשי הרשויות במגזר הערבי ותוך שילוב ארגוני חברה אזרחית בדיונים ובגיבוש המדיניות. בכל צוות תכנון שכזה (על פי תחומי התוכן שקודמו בהחלטה) ישבו בנוסף למשרדי הממשלה,

נציגי ועד ראשי הרשויות מהחברה הערבית ונציגי ארגוני חברה אזרחית. צוותי התכנון קיימו דיוני עומק ואיסוף נתונים במשך כ־8 חודשים עד לגיבוש ההחלטה. שיתוף הציבור המשיך גם לאחר שהחלטה התקבלה, למשל בתהליכים שהתקיימו במשרד הבריאות ובמשרד להגנת הסביבה, שקראו לציבור ולארגונים הרלוונטיים לתת דעתם בשלב גיבוש תוכניות העבודה. מנתוני מחקר המאקרו של המוניטור, ניתן לראות כי מעבר לערכה הדקלרטיבי של שותפות בין מגזרית, היא בעלת השפעה ממשית על יישום החלטות ממשלה באחוזים גבוהים יותר.

חסמים

על פי ניתוח ממצאי המעקב ניתן להצביע על 4 חסמים מרכזיים:

חסור יציבות פוליטי: ראשית – יש לציין כי תוכנית החומש הקודמת (922) אושרה בממשלת נתניהו ה־34 ותוכנית ההמשך 550, בה עוסק דו"ח זה, אושרה בממשלת בנט־לפיד ה־36. ניתן להסיק מכך שההבנה של חשיבות הפיתוח הכלכלי והחברתי במגזר הערבי חוצה ממשלות ומחנות. עם זאת, העובדה שכשנה לאחר קבלת החלטה 550 חלו חילופי שלטון נוספים, מונו שרים חדשים ממחנה פוליטי שונה ואיתם התחלפו גם בעלי תפקידים רבים בשדרה המקצועית, לצד עיכוב באישור תקציב המדינה, השפיעה על יכולת הביצוע של חלק מהסעיפים או הביאה לעצירתם הזמנית. לדוגמא, תקציב האיזון לרשויות הערביות שהוקפאו ע"י שר האוצר במהלך 2023 או תקצוב פרויקטים שונים במסגרת ההחלטה ע"י משרד הנגב והגליל שהוקפאו גם הם ע"י השר החדש שנכנס לתפקיד בממשלה ה־37.

סטטוטורי: כמעט כל סעיפי התוכנית הכרוכים בחקיקה או שינוי תקנות – טרם ישומו. על אף שרובם המכריע של התזכירים הוכנו במועד על ידי הגורמים המקצועיים במשרדי הממשלה הרלוונטים, טרם עלו לדין בכנסת. סעיפי ההחלטה הדורשים שינויי חקיקה או תקנות, מצויים בתחומי שיכון, פנים, תחבורה ועוד. בשנת 2022, הכנסת לא פעלה כחצי שנה והחל מ־2023 עם כניסת הממשלה ה־37 התזכירים טרם עלו לדין. היו ניסיונות לקדם את שינויי החקיקה והתקנות הנובעים מהחלטה 550 באמצעות הצעות חוק פרטיות, אולם כולן נדחו, כדוגמת סוגיית הייצוג ההולם בחברות הממשלתיות.

תכנון וניהול – שינוי סדרי העדיפויות וקיצוץ תקציבי: במסגרת תקציב המדינה המתוקן ל־2024 שהוגש לכנסת והושפע מהוצאות המלחמה, נערך קיצוץ של 15% מהסכום שטרם נעשה בו שימוש בהחלטה 550. לאור זאת ש־60% מהתקציב הכולל על סך 30 מיליארד ש"ח טרם נוצלו, מדובר בקיצוץ של כ־2.8 מיליארד ש"ח בקירוב משלוש השנים שנותרו לתוכנית. ישנם סעיפים בהם הוחלט לעכב או לבטל את ביצוע המשימה הממשלתית עקב שינוי בסדרי העדיפויות המשרדיים, ככל הנראה לאור שינוי מדיניות ו/או הקיצוץ התקציבי הנרחב שספגו כלל המשרדים, אולם יש לציין כי חלק מהשינויים הללו התבצעו עוד טרם המלחמה. כדוגמא, ניתן לראות את ביטול הסעיפים הנוגעים להשקעה משמעותית שהייתה אמורה להתבצע בכבישים עירוניים ברשויות ערביות וכן הקצאה ייעודית של 50 מלש"ח לפיתוח התחבורה הציבורית ביישובים קטנים.

התאמה לקהל היעד: מהדיווחים מהשטח, כמו גם על פי דו"ח מבקר המדינה בנושא הטיפול הממשלתי בצעירים חסרי מעש בחברה הערבית⁵, עולה כי בחלק מהסעיפים לא התבצעה התאמה של המדיניות והשימוש בכלים הממשלתיים למאפיינים הפרטניים של קבוצות שונות בתוך החברה הערבית, מה שפוגע באפקטיביות התוכנית. לדוגמא, על פי מבקר המדינה ההחלטות הנוגעות לחברה הערבית התקבלו מבלי

שהמשרד לשוויון חברתי ומשרד הרווחה ביצעו ניתוח נתונים בעל תוקף מדעי מספק. התוצאה היא שהתוכניות המיועדות לטיפול בצעירים חסרי מעש גובשו שלא על בסיס ניתוח נתונים מהימן ומעודכן ובלי להתאים את המענה למאפיינים הייחודיים של כל מגזר. עלה גם כי הצוות הבין – משרדי שהוקם במסגרת החלטת הממשלה 550 התמקד בצעירים במגזר הערבי, ללא התייחסות פרטנית לקבוצות מגזריות שונות בתוך החברה הערבית, אשר מאפייניהן החברתיים והתרבותיים שונים זה מזה. זאת, אף שמצבם התעסוקתי והכלכלי של הצעירים הבדואים קשה יותר לעומת שאר המגזרים בחברה הערבית. לסיכום, האופן בו תוקצבו חלק מהמשימות הממשלתיות בהחלטה נעדר דיפרנציאליות בהתאמה לקהל היעד. כמו כן, מבקר המדינה הדגיש את החשיבות שביצירת מענה ממשלתי רחב לאוכלוסיית הצעירים בחברה הערבית על מנת לקדם את מטרות תוכנית החומש, אולם ציין כי המענה הניתן בהחלטה אינו מספק ביחס לחשיבות הסוגייה.

סיכום, תובנות ומסקנות

ניתן להביט על תוכנית החומש למגזר הערבי כמכשיר משמעותי לצמצום פערים ושוויון הזדמנויות, אולם בה בעת מדובר בתוכנית שיכולה להוות מנוע צמיחה דרמטי לכלכלה הישראלית בכללותה ובאופן זה להיטיב לא רק עם מושאי הישירים אלא עם הציבור כולו שנים קדימה. כמו כן, לא בכדי החלטת ממשלה 550 עברה במקביל להחלטה משמעותית נוספת, 549 – "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026" (אשר גם סטטוס הביצוע שלה נבדק במסגרת דו"ח מוניטור של יזמות אברהם בשיתוף המרכז להעצמת האזרח). צמידות זו של ההחלטות מדגישה את הצורך בפתרונות הוליסטיים בכדי להביא לקידום משמעותי של החברה הערבית וכי סוגיות של צמיחה כלכלית, תעסוקה, רווחה, חינוך, תשתיות, בינוי ועוד – למעשה תומכות זו בזו ומביאות למינוף גבוה יותר של משאבי המדינה בכל התחומים.

ניכר כי בבניית ההחלטה התבצעה עבודת משה נרחבת ויסודית וכן הפקת לקחים מתוכנית החומש הקודמת לחברה הערבית (החלטת ממשלה 922), בעיקר באשר לתכנון ההחלטה שהביא בחשבון מראש אלמנטים שהיו חסמי ביצוע משמעותיים בהחלטה 922, כגון הקושי ברשויות המקומיות לביצוע תקציבי נרחב והמורכבות בהעמדת מאצי"נג. ניכר כי התבצעה הסקת מסקנות חשובה גם באשר לאופן הדיווח והמדידה של ביצוע ההחלטה. מפאת הפער שהתגלה ב־922 בין הקצאת תקציבים לביצוע בפועל של אותם תקציבים, בהחלטה 550 שוכלל אופן המדידה והדיווח כך שיתייחס לתהליך הביצוע על כל שלביו. באשר לסטטוס היישום – מבין סעיפי ההחלטה האופרטיביים שנבחנו, מתחקיר המוניטור עולה כי מתוך 218 סעיפים אופרטיביים בהחלטה 550 שנבדקו, 10.2% לא יושמו, 16.5% יושמו באופן חלקי ו־73.3% יושמו באופן מלא או נמצאים בשלבי ביצוע ומתקדמים על פי לוח הזמנים שנקבע.

גם על פי אגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה, מדובר באחת מהחלטות הממשלה בעלות שיעור התקדמות הביצוע הגדול ביותר – 87%. את הפער בין ממצאי דו"ח מוניטור זה לתמונת היישום שמציג משרד רה"מ, ניתן להסביר ע"י כך שהדיווח הממשלתי הרשמי הוא בינארי – בוצע או לא בוצע ובוחן רק את הסעיפים באופן חד שנתי, בעוד שהמוניטור נותן מקום לסיווג סעיפים כ"יושמו חלקית", מתייחס גם לסעיפים שמועד הסיום שלהם עתידי ומצליב מספר מקורות.

כך או כך, אין חולק כי על אף שמדובר בתוכנית נרחבת מאוד ומורכבת לביצוע, בעיקר בשל הגורמים הרבים המעורבים ביישומה, שיעור היישום גבוה ולפחות בשנת ההחלטה הראשונה התקדם בקצב מרשים (לראייה – ביצוע של כמעט 6 מיליארד ש"ח בשנה הראשונה לתוכנית – 2022). מהנתונים שנאספו בתחקיר לדו"ח זה, עולה כי בשנת 2023 חלה ירידה מסוימת בקצב יישום חלק מסעיפי ההחלטה, שנבע בין השאר מחילופי השלטון, שינוי מדיניות השרים וסדרי העדיפויות במשרדים. השר לביטחון פנים איתמר בן גביר ושר הנגב, הגליל והפריפריה יצחק וסרלאוף, אף פנו למזכיר הממשלה בדרישה לצמצום סמכויות הועדה המתמדת ולבחון מחדש את היקף התקצוב ואופן היישום של ההחלטה. כמו כן, כמובן שהשבעה באוקטובר והמלחמה שלאחריו, המהווה קו פרשת מים באשר לכל תחומי החיים במדינה, השפיעה גם על תקצוב התוכנית, תוך קיצוץ 15% מהתקציב לשנים הנתרות, ועל קצב התקדמות יישום המיזמים והמהלכים השונים.

בחלק מתחומי התוכנית, בייחוד אלה הכוללים יצירת תשתיות מורכבות או יישום ארוך טווח, יתכן כי ההשקעה הממשלתית עדיין לא פוגשת את האזרח בקצה, אולם השפעתם של מהלכים בתחום התעסוקה, החברה, הרווחה וכד' כבר מורגשים ברשויות. כמו כן, נדרשים צעדי מדיניות, החלטות ממשלה והקצאת תקציבים נוספים לכמה מהתוכניות הנכללות בהחלטה. לדוגמה – בתחום התחבורה הוקצו 2 מיליארד ש"ח בלבד לשנים 2022-2023, שבוצעו באופן כמעט מלא. לא ניתן יהיה להשלים את כלל המיזמים הנדרשים בתחום התחבורה ואף בתחומים נוספים ללא תקציב המשכי.

בינואר 2024, בעת הדיונים על תקציב המדינה, לצד ראשי הרשויות הערביות וארגוני חברה אזרחית, השב"כ הזהיר את הממשלה מההשלכות של קיצוץ נרחב בתוכניות החומש לחברה הערבית. על פי המסמך שהוגש לחברי הממשלה, קיצוץ משמעותי בתוכניות החומש למגזר הערבי יגרום לפגיעה אסטרטגית בביטחון ובחוסן הלאומי של כלל אזרחי

המדינה לאור זאת שאזרחי ישראל הערבים סובלים מזה שנים מאפליה והזנחה בכל תחומי החיים, דבר המביא לתחושה כי הם נדחים ולא רצויים על ידי המדינה ויוצר תחושת חוסר שייכות, ניכור וצמצום הזיקה למדינה.

כלומר, בנוסף לתועלות הכלכליות והחברתיות, תוכנית החומש לפיתוח כלכלי בחברה הערבית, לצד התוכניות הנוספות כגון 549 או 1279 (תוכנית החומש לחברה הבדואית), שומנות בחובן תועלות של ביטחון, חוסן לאומי ותיקון עוולות של שנים רבות ועל כן על הממשלה לעמוד במחויבותיה ולהשלים את תקצוב המיזמים השונים בשנים הנוותרות להחלטה ולשקוד על יישומה ביתר שאת.

